

KLAANI

2023-2024

Klaani on Laanilan lukion oma lehti ja vuosikirja, jota on julkaistu vuodesta 2011 alkaen.

klaani

sukuyhteisö, joka katsoo polveutuvansa yhteisestä kantaisästä

perhekunta, suku, ryhmä-, kuppikunta, klikki

kielitoimistonsanakirja.fi

Toimituskunta

Majdalin Gruo 23B

Chaar Kak 23B

Joana Puhakka 23B

Heikki Pöykkö

Riikka-Maria Saukkonen

Noora Tala-Kopperoinen

Etukannen kuva: Inka Mäkikyry 23E

Takakannen kuva: Stella Orvola 23C

<https://www.ouka.fi/laanilan-lukio>

<https://www.instagram.com/laanilanlukio/>

Laanilan lukio

Hintantie 66

90650 Oulu

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

EUROPEAN UNION

SISÄLLYS

REHTORIN PUHEENVUORO Sudoku ja elämän suuret strategiat
Timo Kärkkäinen

JUHLAT Kevään 2023 ylioppilaan puhe
Saimi Kärkkäinen

JUHLAT Syksyn 2023 ylioppilaan puhe
Hadia Al-masri

YLIOPPILAAT Syksy 2023

YLIOPPILAAT Kevät 2024

LUKUVUODEN PÄÄTÖS Stipendit kevät 2024

OPPIVA YHTEISÖ Tapahtumakalenteri

OPPIVA YHTEISÖ Tapahtumagalleria

OPPIVA YHTEISÖ Rakkauden hallituksen terveiset
Hallituksen puheenjohtaja

HYVINVOINTI Lukiolaisen hyvinvointipolku – hyvinvointitaitojen harjoittelu osana lukio-
opintoja
Hanne-Marika Anttila

HYVINVOINTI Oppiminen sujuu, kun voi hyvin
Paula Koskinen ja Minna Kovala-Viita

HAASTATTELU Tanja Lapinlampi tuntee kutsumusta nuorten auttamiseen
Majdalin Gruo, Chaar Kak ja Joana Puhakka

KANSAINVÄLINEN LAANILA Eniten yllättyy, kun ei tiedä, mitä odottaa
Tanja Lapinlampi

KANSAINVÄLINEN LAANILA The biggest surprise is when you don't know what to expect
Tanja Lapinlampi, translation Tiina Fredriksson

OPPIVA YHTEISÖ Lukio kahdessa vuodessa
Fanni Kokko

KANSAINVÄLINEN LAANILA Instituto Superior Majorana & Laanilan lukio – vastavuoroista
kumppanuutta
Riikka-Maria Saukkonen

KANSAINVÄLINEN LAANILA Laanilan vaihto-opiskelijat Sisiliassa

Kaisu Mäki

KANSAINVÄLINEN LAANILA From Sicily to Oulu: How four Italian students discovered Finland's beauty and culture

Tiina Fredriksson

KANSAINVÄLINEN LAANILA Sisiliasta Ouluun: Kuinka neljä italialaista opiskelijaa löysi maamme kulttuurin ja kauneuden

Tiina Fredriksson

HAASTATTELU Tapio Lindholm nauttii englannin opettamisesta

Majdalin Gruo, Chaar Kak ja Joana Puhakka

OPPIVA YHTEISÖ Teemana identiteetti ja itsetuntemus

Terhi Sainio

OPPIVA YHTEISÖ Priimaa pukkaa Oulun lukioissa: yhteistyöllä innovointia, kehitystä ja laatua

Tiina Fredriksson

HAASTATTELU Perttu Salonpää innostui opiskelusta abivuonna

Majdalin Gruo, Chaar Kak ja Joana Puhakka

JUHLAT Itsenäisyysjuhla

Chaar Kak ja Joana Puhakka

JUHLAT Itsenäisyysjuhlan puhe

sivistys- ja kulttuurijohtaja Mika Penttilä

OPPIVA YHTEISÖ Ääntä kohti

Marja Romppainen

OPPIVA YHTEISÖ Lukupiiri – hykerryttävän hyvä kohtaustapa

Reino Airisniemi, Alina Rahkonen ja Riikka-Maria Saukkonen

HAASTATTELU Nina Heikkinen, draaman ja romantiikan ystävä

Majdalin Gruo, Chaar Kak ja Joana Puhakka

OPPIVA YHTEISÖ Dinosauria-näyttelyssä

Aino Ciwan, Inka Mäkikyrö, Iida Remahl ja Anni Tossavainen

OPPIVA YHTEISÖ Kilpailuissa hankkimassa tietoja, taitoja ja kokemuksia

Tomas Sammalmaa

OPPIVA YHTEISÖ ”Jos joku asia on sinulle epäselvä, tee se itsellesi selväksi.” – Viivi Pukin mestaristrategiat psykologian ylioppilaskirjoituksiin

Noora Tala-Kopperoinen

JUHLAT Wanhat 2024

JUHLAT Penkkarit 2024

OPPIVA YHTEISÖ Laanilan lukion vapaaehtoistyöpäivä
Helena Eskola, Tiina Fredriksson ja Jonna Svartström

OPPIVA YHTEISÖ Laanilan lukion Unesco-kerho yhdistää sukupolvia
Tiina Fredriksson

JUHLAT Kolminkertainen juhlahetki – äitinä, opettajana ja entisenä opiskelijana
ylioppilasjuhlassa
Kirsi Pöykkö

RYHMÄKUVAT

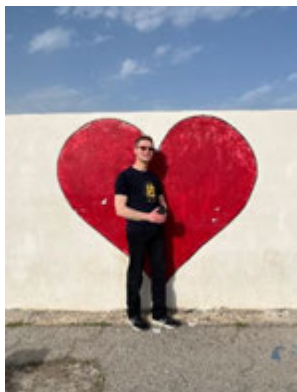

Laanilan lukio osallistui lukuvuoden aikana HelsinkiMission School to Belong -ohjelmaan, joka auttaa tunnistamaan ja lievittämään nuorten kokemaa yksinäisyyttä sekä tarjoaa työkaluja yksinäisyyteen puuttumiseen. Vähennämme yksinäisyyttä yhdessä koko kouluyhteisön voimin – nyt ja tulevaisuudessa. 23.2.2024 koulumme sai School to Belong -sertifikaatin sitoutumisesta yksinäisyyden vähentämiseen.

REHTORIN PUHEENVUORO Sudoku ja elämän suuret strategiat

Timo Kärkkäinen

Oletko sinä sortunut koskaan sijaistoimintoihin lykätäksesi jonkin välttämättömän tehtävän aloittamista tai loppuunsaattamista? Minä ratkoin monta sudokua odotellessani ideaa ja inspiraatiota tämän jutun kirjoittamiseen. Toimeen tarttumisen kynnyks tuntuu tavallista korkeammalta, kunnes oivalsin, että aihe on nenäni edessä, sudokuruudukossa.

Sudoku: numerot, joiden on oltava yksin. Nerokas numeroristikko on menestystarina, joka on levinnyt ympäri maailman. Sudokun jännittävyys perustuu muun muassa siihen, että sen ratkaiseminen onnistuu parhaiten eri menetelmiä luovasti yhdistelemällä. Strategiaa joutuu joskus vaihtamaan lennosta ja päämäärän voi saavuttaa useaa eri tietä kulkemalla.

Miten osuva kuva lukion lukuvuodesta, ylioppilaskin saavuttamisesta tai elämästä kaikinensa! Kouluvuoden suunnittelu ja toteutus sekä lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittaminen edellyttävät meiltä jokaiselta sudokutaitoja. Ne ovat avuksi myös elämän muilla osa-alueilla.

Sudokussa onnistumisen avaimia ovat järjestelmällisyys ja looginen ajattelu. Niistä on hyötyä myös opiskelussa ja työssä. Aikatauluttaminen, tavoitteiden asettaminen ja niiden saavuttamiseen tarvittavien askelmerkkien looginen pohdinta auttavat meitä hyvin päätöksiin. Sudoku vaatii ja opettaa myös hetkeen keskittymistä. Virheistä kannattaa oppia, mutta on tarpeetonta kuormittaa mieltä menneillä virheillä ja tulevilla huolilla.

Sudokussa numerot ovat ruuduissaan yksin, mutta koko ruudukossa numeroita on 81. Se on sama määrä, kun meiltä valmistuu ylioppilaita 1.6.2024. Lämpimät onnittelut teille jokaiselle! Saavutitte mainiot tulokset: kevään 2024 ylioppilaskirjoitusten pistekeskisarvo 4,62 taitaa olla koulumme tämän vuosituhannen paras. Lieneekö se myös teitä varten 1.8.2021 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman ansiota?

Joulukuussa 2023 lakitetut huomioiden lukuvuoden saldomme on 99 ylioppilasta. Ylioppilaiden lukumäärä ja yo-kirjoitusten tulokset osoittavat, että olemme onnistuneet perustehtävässämme kiitettävästi. Tärkeää on ollut myös monipuolinen hyvinvointityö esimerkiksi yksinäisyyden torjumiseksi. Toivon, että yhteisössämme kenenkään ei ole tarvinnut kokea jääneensä yksin.

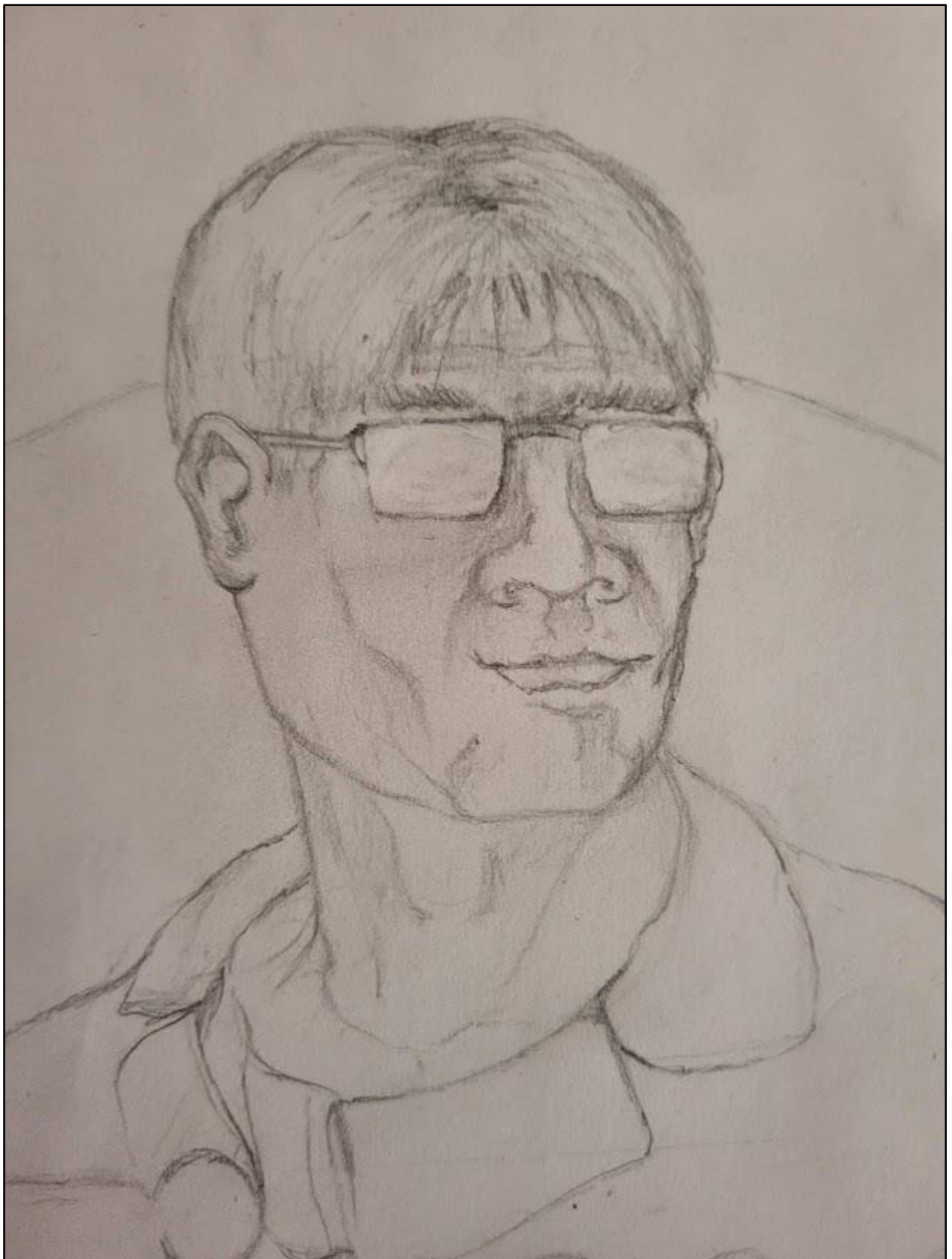
Sydämellinen kiitos, opettajat ja muu henkilökunta, ututterasta ja ihmisläheisestä työstänne. Teille jokainen opiskelija on yksilö, paljon enemmän kuin orpo, yksinäinen numero. Lämmin kiitos myös stipendien lahjoittajille. Ja kiitos teille opiskelijat ja huoltajat yhteisistä hetkistä, oivalluksista.

Elämä on kuin sudokuruudukko, jossa jokainen ruutu odottaa täyttämistä. Uudet päivät tuovat uusia mahdollisuuksia esimerkiksi koulutus-, ura-, ihmissuhteet-, terveys- ja harrastusruutujen täydentämiseen. Tärkeää on tasapaino eri osa-alueiden välillä, sillä elämä on kokonaisuus.

Sudokusta voi oppia paljon elämää varten. Onneksi elämä on kuitenkin matka täynnä vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia toisin kuin sudokuruudukko, jossa on vain yksi oikea ratkaisu. Elämän yksittäiset valinnat ovat osa suurempaa tarinaa, johon kuuluvat myös harhailut, haahuilut ja sijaistoiminnot. Uteliaisuus, heittäytyminen ja intuitioon luottaminen ovat osa elämän rikkautta.

Antoisia lukuhetkiä Klaanin parissa, ihanaa kesää ja valoisaa elämänmatkaa!

Arttu Runtti 21A "Rehtori"

JUHLAT Kevään 2023 ylioppilaan puhe

Saimi Kärkkäinen

Hyvät opiskelutoverit, opettajat, vanhemmat ja muu kotiväki

Tämä on päivä, jota moni meistä on odottanut jo useamman vuoden, ja täällä me nyt olemme, valkolakit päässä, todistukset kourassa, jos ei kaikilla vielä ihan kyynel silmissä niin vähintäänkin kirkkaat hymyt huulilla.

Viimeiset vuodet eivät ole olleet helppoja. Eihän koulunkäynti koskaan ole, mutta meidän tapauksessamme sitä ovat varjostaneet muutkin haasteet kuin ahtaat käytävät ja ahdistus kurssiarvosanoista. Ensimmäinen lukiovuosi vietettiin pitkälti

karanteenissa, toisen puolivälissä opimme, että rajoitukset olivat paikallaan syystä, ja vain noin kuukausi eteenpäin sota syttyi Euroopassa. Kaiken aikaa taustalla on väijynyt uhkaavana myös ilmastonmuutoksen varjo. Ei ole ollut helppoa työntää näitä asioita sivuun ja koettaa keskittyä puhtaasti omaan elämään ja koulunkäyntiin, ja jos joku niin onnistui tekemään, tuskin ilman siitä seurannutta syyllisyyden tunnetta.

Tämänkeväisen kirjoitustaidon ylioppilaskokeessa oli teemana tulevaisuus. Moni meistä päätyi maalailemaan uhkakuvia tai kylmänviileästi toteamaan, että loppu hämmöttää eikä sille oikein enää voida mitään. Ja syystäkin. Tulevaisuutta ei ole markkinoitu meille erityisen positiivisessa valossa. Sen lisäksi, että planeettamme elinkelpoisuus ja Euroopan rauhantila siinä kohtaa, kun meidän olisi aikanamme tarkoitus asettua aloillemme on kysymysmerkki, myös yhteiskunnan paineet ja odotukset ovat käyneet hyvin selviksi.

Nyky aika suosii huippuosaajia, jotka joko ovat luonnostaan lahjakkaita tai joilla on työmoraali, joka saa heidät painamaan selkä hiessä hommia päivästä toiseen ja jotka jollain ihmeen kaupalla eivät silti pala loppuun. Varsinkin jälkimmäisten ahkeruutta osaa arvostaa, mutta tuntuu jotenkin nurinkuriselta, että meiltä kaikilta odotetaan samaa. Kova työ palkitaan, mutta tarvitseeko meidän todella hylätä kaikki muu merkityksellinen, jotta saavutamme sen elämän, josta unelmoimme? Tuntuu että elämässä pärjätäkseen pitäisi olla seppä syntyessään.

Vaikka se voi olla meille hankalaa myöntää, epävarmojen aikojen keskellä olemme tarvinneet elämän polulla kokeneempien ohjausta. Haluan kiittää teitä, opettajat, että olette tunnistaneeet kaiken sen kuorman, joka huomaamatta kasaantuu meidän nuorten harteille, ja auttaneet meitä sen purkamisessa. Olette kuulleet meitä, kyselleet ja halunneet ymmärtää, kun olemme – usein turhankin voimakkaasti – ilmaisseet jollain tavalla kokeneemme vääryyttä. Olette joustaneet, tehneet poikkeuksia ja olleet kärsivällisiä, kun asiat ovat tuntuneet ylitsepääsemättömän hankalilta. Sitä me olemme tarvinneet. Olette opettaneet meille paljon omista oppiaineistanne, arvostamme sitäkin, mutta ennen kaikkea olette nähneet meidät ja kohdanneet meidät ihmisinä, aikuisenalkuina, joilla on vielä paljon edessään. Kiitos siitä!

Kiitos vanhemmat, kun olette antaneet meille tilaa tehdä omat virheemme ja oppia niistä ja olleet tukena, kun suuren tuntemattoman näkymättömät seinät tuntuivat kaatuvan päälle! Vanhemmat eivät aina ole niitä, joille haluamme puhua vaikeista asioista, mutta kiitos, että olette siitä huolimatta olleet aina tavoitettavissa, kun olemme sitä tarvinneet, ja tarjonneet auttavaa kättä, vaikka olisimmekin sen kerta toisensa jälkeen tylästi työntäneet pois. Se, että olette läsnä ja välitätte, riittää.

Kuulin vastikään (taas vaihteeksi) radiossa jonkun sanovan, miten jokainen nyt tekemämme päätös vaikuttaa tulevaisuuteemme. Tottahan se on, suurten valintojen äärellä pitää olla varovainen, mutta olen vähän kyllästynyt kuulemaan tuon lauseen negatiivisella painotuksella, varoituksena. Sellaisenakin se on toki tärkeä, jotkut meistä kun eivät aina osaa arvioida tekojensa riskejä ja seurauksia, mutta mielestäni hyötyisimme paljon enemmän rohkaisuista kuin varoitteista. Mitä olen vanhempieni uratarinoita kuunnellut, ovat yllättävät ja äkkinäisiksi tulkittavat päätökset ohjanneet oikeaan suuntaan. Tietyissä tapauksissa matka on voinut olla hieman mutkikkaampi, mutta keskittymällä itselle tärkeimpiin asioihin, lopputulema on ollut palkitseva.

Asioilla on tapana järjestyä, ja jos valitset "väärin", vähintään opit, miten toimia, jos samanlainen tilanne tulee uudelleen eteen. Jos jokin päätös, työ tai urapolku ei tunnu oikealta, vaikka siihen ulkopuolelta tulisikin painetta, tee jotain muuta. Jos sinulla on lopullinen tavoite mielessäsi, jotain, mitä todella haluat saavuttaa, ei ole väliä, mitä kautta sinne pääset. Joskus perinteisin reitti on paras vaihtoehto, joskus huonoin. On tärkeää kuunnella kokeneempien neuvoja, varsinkin suurten päätösten edessä, mutta viime kädessä pitää muistaa, keneen kyseiset päätökset ensisijaisesti vaikuttavat. Sinä tunnet itsesi parhaiten ja yleensä tiedät myös, mikä on kannaltasi paras vaihtoehto. Jos se tuntuu oikealta, kuinka pahasti voit olla väärässä?

Tulevaisuudennäkymät ovat epävarmat, mutta meidän ei tarvitse, eikä kannatta ottaa stressiä jokaisesta valinnasta, joka tulee eteen. Harva niistä määrittää koko loppuelämämme suunnan. Ja etenkin tänään toivon, ettei yksikään meistä huolehdi liikaa asioista, joihin ei voi vaikuttaa. Olemme ansainneet levähdystauon, ja toivon, että otatte jokainen siitä kaiken irti.

JUHLAT Syksyn 2023 ylioppilaan puhe

Hadia Al-masri

Arvoisa rehtori, hyvä juhlaväki, opettajat, vahtimestari, koulun muu henkilökunta ja te valmistuvat yliabit

Nyt on saavuttu lukion maaliviivalle ja onkin aika juhlia voittoa. Olemme rämpineet tätä päivää kohti nyt kolme ja puoli vuotta, mutta emme suinkaan juhli pelkästään lakin saamista tai 75 kurssin suorittamista. Juhlimme valvottuja öitä, kovaa työtä ja osaksi sitä hyvää tuuriakin. Juhlimme 1222 päivää kestäneen lukiopolun aikana saatuja ystäviä ja rakennettuja ihmissuhteita. Oikeastaan siis kaikkea, mikä on kuulunut elämäämme viimeisen kolmen ja puolen vuoden ajan.

Lukion alussa maailmassa jylläsi joku ihme virus, opetussuunnitelma koki suuren muutoksen ja jotta meitä ei tarpeeksi helpolla päästettäisi, niin saatiin kaupan päälle vielä 95

minuutin mittaiset oppitunnitkin.

Älkäähän vanhemmat säikähtäkö. Näistä ja monista muista kolahduksista huolimatta meistä pidettiin oikein hyvää huolta. Riikka-Marian aamurunoja, Hanne-Marikan rentoutuksia, Ninan herkutteluhetkiä ja vahtimestarin lukuisia pingishäviäjien runohetkiä muistelee jokainen meistä lämmöllä.

Viimeisten yo-kokeiden jälkeen koimme, että kaikki on jo hoidettu, kunnes rehtorin ja opon muistutukset kurssimäärien puutteesta ja täydennettävistä tehtävistä kolahtivat meidän monien nilkkaan. Rehtorin alle kaksi kuukautta sitten lähettämä Wilma-viesti kuului näin: "Teistä valtaosa (18) on ilmaissut aikeensa valmistua 5.12.2023. Vasta neljällä on tällä päivämäärällä kurssit kasassa." Täällä me 18 oppilasta kuitenkin nyt istumme koko oppimäärän suorittaneina. Mukaan lukien ystäväni, jolta puuttui vielä kahdeksan kurssimerkintää tuolloin.

Nyt kun todistus on jo kädessä ja lakki päässä, voin huoletta paljastaa: lukion viimeisten kurssien palautettavat tehtävät pinnistelin motivaation puutteen vuoksi tekoälyn tuella. Myös tähän puheeseen yritin saada ideoita, mutta tuloksetta. Huomasin ensimmäistä kertaa sen, että oma pääni pystyy parempaan kuin tekoäly. En olekaan tainnut opiskella ihan turhaan.

Tähän pisteeseen pääseminen on vaatinut meiltä rutiineja, kovia ponnisteluja mutta erityisesti ympärillä olevien ihmisten tukea. Suuri kiitos kuuluu siis tukijoukolle kotona ja muualla. Kiitokset erityisesti vanhemmillemme ja ystävillemme, jotka ovat antaneet meille vertaistukea ja jaksaneet kuunnella meidän kiukuttelua ja valitusta. Kiitos, että olette olleet tukena selvittämässä ongelmaa aina toisensa perään!

Valtavat kiitokset myös opinto-ohjaajallemme, joka tuhansista suunnitelmien muutoksista huolimatta on pysynyt kärryillä ja pitänyt meitä kädessä kiinni tähän päivään asti. Kiitokset opettajille opettamisesta, mutta erityiskiitos kovasta tsemppaamisesta, joustavuudesta ja mitä

perättömimpien selitysten hyväksymisestä. Kiitokset rehtorille aikataulujen laatimisesta ja niistä muistuttamisesta, viisaista puheista sekä mahtavan yhteishengen luomisesta. Olet saanut luotua Laanilan lukiosta koulun henkilökunnalle mukavan työyhteisön, mikä välittyy meihin oppilaisiin ja auttaa meitä huonoinakin päivinä pinnistelemaan loppuun asti. Viihtyvyydestä kertoo puolestaan jo sekin, että en kesällä malttanut jäädä lomalle vaan aloitin kesätyötkin täällä.

Vaikka tekijät ovat suurin piirtein samat, ovat jokaisen meidän lukiovuodet olleet erilaiset ja tästä meidän tiet vievät eri suuntiin. Tästä eteenpäin unelmamme ovat jo paljon muutakin, ne ovat tavoitteita. Tavoitteet voivat tuntua pelottavilta, mutta ne on mahdollista saavuttaa. Kaikki ovet ovat meille avoinna, ja vaikka tulevaisuus voikin vaikuttaa omituiselta, näyttää se myös valoisalta. Toivon, että jokainen meistä ylioppilaista tuntee samoin. Toivon, että tekin olette ylpeitä tästä ajasta, jonka saimme yhdessä jakaa ja odotatte hyvillä mielin, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Yhdestä asiasta olen varma: jokaiselle meistä 18:sta löytyy oma polku, oli se sitten moottoritie tai ryteikkö.

Haluan vielä viimeiseksi kiittää teitä, valmistuvat ylioppilaat, kun sain jakaa lukiotaipaleeni kanssanne. Olemme yhdessä käyneet läpi ne pahimmat päivät stressin syövereissä, mutta myös nauraneet niin, että koko Laanila on varmasti kuullut. Erään ylioppilaan sanoja lainaten: "Me rakkauden Laanilan yliabit edustamme keskikastia - ämmiä paperilla, mutta ei kainalossa."

Kaunis kiitos kaikille!

Terhi Sainio

YLIOPPILAAT Syksy 2023

Al-Masri Hadia
Bluemink Anne-Sofie
Dang Lephong
Gehör Kiia
Isokoski Iida
Jaakola Elina
Karjalainen Roni
Kittilä Ella
Koskela Miro
Miettinen Hanne
Ojala Luukas
Orbinski Hilla
Puoskari Laura
Rainto Johannes
Savilakso Niko
Tarkiainen Ella
Valkama Viljami
Varpu Matias

Kauppahuone Candelinin säätiön stipendi ahkerasta opiskelusta ja ansiokkaasta toiminnasta koulun ja koulumyönteisyyden hyväksi: Hadia Al-masri

Laanilan lukion stipendi hyvästä opintomenestyksestä: Kiia Gehör

Laanilan lukion stipendi englannin opinnoissa menestyneelle: Elina Jaakola

Virastomestarin stipendit hyvästä käytöksestä, sosiaalisuudesta ja avuliaisuudesta:
Hadia Al-masri, Roni Karjalainen

LähiTapiola -ryhmän, Metsänomistajien ja MTK-säätiön lahjoittama kirjastipendi biologian opinnoissa menestyneelle: Kiia Gehör

Unesco-kirjastipendi aktiivisesta seniorivapaaehtoistyöstä Oulun diakonissalaitoksen KotiKummit-projektissa: Elina Jaakola

YLIOPPILAAT Kevät 2024

Celentano Haike	Mattila Kalle
Forsman Gösta	Mella-aho Jesse
Forstén Anniina	Mettovaara Milena
Gihani Zakia	Moilala Mari
Gröhn Laura	Montin Oona
Hackzell Vilho	Murtovaara Saara
Harju Petteri	Mällinen Paulus
Hasari Iiris	Mäntyvaara Anna
Hautaniemi Lauri	Määttä Otto
Hietapelto Ville	Nauska Joonas
Hugg Eero	Paani Eemil
Hulkkonen Markus	Palojärvi Leo
Irvankoski Adalmiina	Palokangas Viola
Jaurakkajärvi Jonne	Paukkunen Olli
Jokivirta Emil	Pesonen Emilia
Jurkkala Kalle	Pietiläinen Patrik
Jurmu Tilda-Mari	Pöykkö Silja
Jääliinoja Jasmin	Ranta Fanni
Karjalainen Aku	Rautio Taavetti
Kauppi Artturi	Riihiaho Marika
Kelloniemi Antti	Rissanen Moona
Kemppainen Siiri	Runtti Arttu
Kilpeläinen Elmo	Ruuskanen Joonas
Kinnunen Antti	Saarimaa Tilda
Kokko Fanni	Sammalmaa Tomas
Korkala Eemil	Sarenius Noora
Koskela Elsa	Satomaa Unni
Kuisma Laura	Savikko Janika
Kurtti Isla	Soini Aimo
Kuusela Aino	Talvensaari Saaga
Kuusirati Sini	Tyni Elina
Kylmäluoma Iida	Uusitalo Akseli
Kähkönen Kalle	Valjus Laura
Kääriä Moona	Valkola Saku
Lackman Nooa	Vesa Samu
Leinonen Isabella	Vikström Matilda
Leipälä Lassi	Vuoti Anni
Lepoluoto Lumi	Vähäkangas Samuel
Lukkari Veera	Väisänen Ville
Maikkola Aatu	

Lisäksi kaksi henkilöä, jotka eivät halua julkaista nimeään.

LUKUVUODEN PÄÄTÖS Stipendit kevät 2024

Laanilan lukion stipendit menestymisestä opinnoissa:

3. vsk: Nooa Lackman, Leo Palojärvi, Lauri Romsu, Elina Tyni, Akseli Uusitalo ja Sofia Vuoti

2. vsk: Aino Holmi, Tuukka Leviäkangas ja Iina Salpa

1. vsk: Anna Koivikko, Minea Kukkonen ja Anna Putila

Laanilan lukion stipendit taito- ja taideaineissa menestyneille:

Musiikki: Artturi Kauppi

Kuvataide: Arttu Runtti

Liikunta: Elmo Kilpeläinen

Kauppahuone Candelinin säätiön stipendit ahkerasta opiskelusta ja ansiokkaasta toiminnasta koulun ja koulumyönteisyyden hyväksi: Anniina Forstén ja Jonne Jaurakkajärvi

Henkilökunnan stipendi ylioppilaskirjoituksissa eniten puoltoääniä saaneelle: Kalle Jurkkala

Riemuylioppilaiden stipendi ylioppilaalle: Jesse Mella-aho

Opiskelijakunnan hallituksen myöntämä stipendi opiskelijakunnan hyväksi tehdystä työstä: Eero Hugg, Venla Kolehmainen, Ella Rauhala sekä yksi opiskelija, joka ei halua nimeään julkisuuteen

Opiskelijakunnan hallituksen myöntämä stipendi opiskelumyönteisyydestä ja opiskeluilmapiirin kohottamisesta: Adalmiina Irvankoski, Jonne Jaurakkajärvi, Elmo Kilpeläinen ja Akseli Uusitalo

Virastomestarin stipendi hyvästä käytöksestä ja avuliaisuudesta: Laura Kuisma ja Leo Palojärvi

Kemiran stipendi kemian opinnoissa menestyneelle: Anniina Forstén, Tuukka Leviäkangas ja Jesse Mella-aho

Pohjois-Suomen Kemistiseuran stipendi menestymisestä kemian ylioppilaskirjoituksissa: Tomas Sammalmaa

Myllyoja-Haapalehdon Lions Clubin stipendi valmistuvalle: Joonas Ruuskanen

Oulun ev.lut. seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston myöntämä lukiostipendi menestymisestä uskonnon opinnoissa: Kalle Jurkkala

Oulun Rakennustekniikan Säätiön stipendi ylioppilaalle, joka on menestynyt hyvin matemaattisissa aineissa ylioppilaskirjoituksissa: Laura Kuisma

Nordean lahjoittama Taloustaitaja-stipendi yhteiskuntaopissa ja taloustaidoissa menestyneelle ylioppilaalle: Eero Hugg ja Sofia Vuoti

Hintan Salen stipendi yhteistyötaidoista ja miellyttävästä käytöksestä: Aimo Soini

Kuren lahjakortti periksiantamattomalle opiskelijalle ahkerasta opiskelusta: Mari Moilala

Ins.tsto PLC-Plan Oy: n stipendi matemaattisten aineiden opinnoissa menestyneelle: Akseli Uusitalo

PLC-Automation Oy: n stipendi matemaattisten aineiden opinnoissa menestyneelle: Leo Palojärvi

PLC-Invest Oy: n stipendi matemaattisten aineiden opinnoissa menestyneelle: Eero Hugg

Limingan taidekoulun stipendi kuvataiteessa ansioituneelle ylioppilaalle: Isabella Leinonen

Lappis-lahjakortti liikunnallisista ansioista: Mari Moilala

Teknoliateollisuuden 100-vuotissäätiön lahjoittama stipendi matematiikan kirjoituksissa menestyneelle: Markus Hulkkonen ja Tomas Sammalmaa

Laanilan lukion kirjastipendi englannin opinnoissa menestyneelle: Petteri Harju ja Aimo Soini

Laanilan lukio kirjastipendi filosofian opinnoissa menestyneelle: Iida Kylmäluoma

Unesco AspNet -kirjastipendi ansiokkaasta toiminnasta koko kouluyhteisön hyväksi Unesco-, Vihreä lippu- ja Erasmus+-ryhmässä: Adalmiina Irvankoski ja Noora Sarenius

Otavan kirjastipendi äidinkielen ja kirjallisuuden opinnoissa menestyneelle: Anniina Forstén, Anna Mäntyvaara, Leo Palojärvi, Joonas Ruuskanen, Elina Tyni ja Akseli Uusitalo

Oulun seudun psykologianopettajien myöntämä kirjastipendi psykologian ylioppilaskirjoituksissa menestyneelle: Elina Tyni

Oulun seudun uskonnonopettajien myöntämä kirjastipendi uskonnon ylioppilaskokeessa menestyneelle: Anna Mäntyvaara

Sverigekontakt i Finland rf -yhdistyksen myöntämä kirjastipendi ruotsin kielestä kiinnostuneelle ja ruotsin opinnoissaan hyvin menestyneelle: Jonne Jaurakkajärvi

Saksan liittotasavallan suurlähetystön myöntämä kirjastipendi erityistä kiinnostusta saksan kieltä kohtaan osoittaneelle ja saksan opinnoissaan hyvin menestyneelle: Jonne Jaurakkajärvi

Sanomapron kirjastipendi biologian opinnoissa menestyneelle: Patrik Pietiläinen ja Lauri Roms

Oulun lastenkulttuurikeskuksen ja Lumotut sanat -sanataideviikkojen kirjastipendi kirjallisuusdiplomin suorittaneelle: Emilia Pesonen ja Elina Tyni

Is-Vet -kirjastipendi positiivisesta suhtautumisesta ja mielenkiinnosta luonnontieteiden opintoja kohtaan: Iina Salpa ja Artemii Vorobev

Oulun seudun biologian ja maantieteen opettajat r.y.:n kirjastipendi biologian parhaasta ylioppilaskoetuloksesta: Akseli Uusitalo

Sanomalehti Kalevan lehtistipendi ylioppilaalle, joka seuraa aikaansa, on reipas, kannustava, yhteisöllinen ja suvaitsevainen: Anna Mäntyvaara

Long Playn lehtistipendi uudelle ylioppilaalle: Leo Palojärvi ja Elina Tyni

Kemia-lehden vuosikerta kiinnostuksesta kemian opintoihin¹: Reino Airisniemi, Tuukka Leviäkangas, Teemu Jämsä ja Viljami Nikula

Uusiouutiset-lehtistipendi aktiivisesta toiminnasta Vihreä Lippu -ja Erasmus+ -ryhmässä sekä kiinnostuksesta kestävään kehitykseen: Adalmiina Irvankoski

Vuoden sovittelijaopiskelija: Opiskelija, joka ei halua nimeään julkisuuteen

Koulumyönteisyydestä myönnettävä hymypatsas opiskelijoiden keskuudestaan äänestämälle toisen vuoden opiskelijalle: Venla Kolehmainen sekä yksi opiskelija, joka ei halua nimeään julkisuuteen

Koulumyönteisyysstipendi opiskelijoiden keskuudestaan äänestämälle ensimmäisen vuoden opiskelijalle: Jere Törmä

Kirjallisuusdiplomi: Emilia Pesonen ja Elina Tyni

Kuvataiteen lukiodiplomi: Isabella Leinonen

Psykologian opettajat PSOP ry:n kunniakirja psykologian ylioppilaskokeessa menestyneelle: Anna Mäntyvaara ja Lauri Roms

---

¹ MUKANA TUKEMASSA NUORTEN KEMIA-LEHTI-STIPENDEJÄ: Aalto-yliopiston Kemian tekniikan korkeakoulu, BASF, Boliden, Era Content, Finska Kemistsamfundet, Forchem Hosmed, Itä-Suomen yliopisto, Kemia-lehti, Kemian Kustannus, Kemira, Loimu ry, LUT, Neste, Nornickel, Harjavalta, Oulun yliopisto, SEQENS / PCAS Finland, SGS Finland, Software Point, Suomalaisen Kemistien Seura, Suomen Ensiturva

OPPIVA YHTEISÖ Tapahtumakalenteri 2023–2024

- 10.8. Lukuvuosi alkaa
- 14.8. Koulukuvaus
- 14.8. Ykkösvuotisten vanhempainilta I
- 17.8. Yhteistyö ODL: n KotiKummit-hankkeen kanssa alkaa
- 18.8. School to Belong -ohjelman käynnistyminen
- 23.8. Hovinsuo-festarit
- 31.8. Hyvinvointiaamu
- 31.8. Koko koulun kokous
- 1.9. Hävikkiruoan jakelu myös henkilökunnalle alkaa
- 3.–8.9. Erasmus+ -matka Sisiliaan (Job Shadowing)
- 4.9. CheckPoint 1
- 11.–25.9. Syksyn ylioppilaskirjoitukset
- 27.9. Lukio-opiskelun sankariksi -työpajat alkavat
- 2.10.–1.11. Italialaiset Erasmus+ -vaihto-opiskelijat Laanilassa
- 3.10. Ykkösten ryhmäytys tuutoreiden johdolla
- 6.10. Salihartaus ja vaihtoehtoinen ei-uskonnollinen tilaisuus
- 11.10. Rehtorin aamukahvit huoltajille
- 13.–20.10. Erasmus+ -matka Reunionille, 13.10.–13.11. Erasmus+ -opiskelijavaihto Reunionille
- 30.10. CheckPoint 2
- 30.10. Ykkösten vanhenpainilta II
- 9.11. Hyvinvointiaamu
- 9.11. Sovinnon päivän -tilaisuus
- 10.11. DigiWellbeing -luento
- 13.11. Kakkosten vanhempainilta
- 15.11. Lentopalloturnaus
- 5.12. Itsenäisyys- ja ylioppilasjuhla
- 8.12. Rehtorin aamukahvit huoltajille
- 8.12. Unesco-, Vihreä lippu- ja Erasmus -opiskelijoiden joulukeräys yhteistyössä HOPE ry: n kanssa
- 13.–14.12. Avoimet ovet 9. -luokkalaisille
- 18.12. CheckPoint 3

21.12. Valoa pyöräilijöille -tempaus
21.12. Pikujoulutilaisuus ja jouluiinen yökirkko
2.–30.1. Erasmus+ -vaihto-opiskelijat Reunionilta Laanilassa
8.1. Kevätlukukausi alkaa
11.1. Hyvinvointiaamu
15.1. Kolmosten vanhempainilta
18.1. Koko koulun kokous
8.2. Penkkarit
9.2. Wanhojen päivä
21.2. Rehtorin aamukahvit huoltajille
28.2. Salihartaus ja vaihtoehtoinen ei-uskonnollinen tilaisuus
28.2. Laanila lavalle
12.–27.3. Kevään ylioppilaskirjoitukset
13.3. CheckPoint 4
31.3.–6.4. Erasmus+ -matka Sisiliaan (Job Shadowing), 31.3.–2.5. Erasmus+ -opiskelijavaihto Sisiliaan
18.4. Koko koulun kokous
22.4. Opiskelijakunnan vuosikokous
28.4.–4.5. Erasmus+ -matka Sisiliaan (Job Shadowing)
2.5. AfterWappu -tapahtuma
3.5. Rehtorin aamukahvit huoltajille
6.5. CheckPoint 5
8.5. Vapaaehtoistyöpäivä ja koripalloturnaus
20.–21.5. kOulujokisoutu
30.5. Soutukisa Laanila-Kastelli
31.5. Kevätkirkko Oulujoen kirkossa ja vaihtoehtoinen tilaisuus
1.6. Ylioppilasjuhla, lukuvuoden päätös

OPPIVA YHTEISÖ Tapahtumagalleria

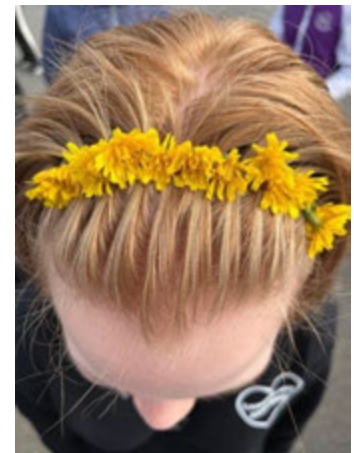
“Abibara”-abihuppari siivitti lukuvuoden 2023-2024 abeja kohti ylioppilaskirjoituksia.

17.8. käynnistyi ODL:n KotiKummit -hanke, jossa etsitään vapaaehtoisystäviä kotihoidon ikääntyville asiakkaille. Laanilan lukion monivuotinen ja lämminhenkinen yhteistyö Metsolan Hovin ikäihmisten kanssa sai näin hieman uusia ulottuvuuksia.

Lukioiden välinen hedelmällinen yhteistyö on näkynyt lukuvuoden mittaan esimerkiksi äidinkielen opintojaksoilla toteutettuina musikaalivierailuina OSYKiin.

Laanilan väki, eli lukio ja yläkoulu yhdessä, vietti vuotuista Hovinsuo-festivaalia jälleen elokuun lopussa.

Hävikkiruuan jako opiskelijoille jatkui edelleen tänä lukuvuonna, ja 1.9. alkaen myös koulun henkilökunta sai oikeuden hävikin hankintaan pientä maksua vastaan.

MIKÄÄN, MITÄ OLET TEHNYT TAI KUKA OLET OLLUT, EI MÄÄRITTELE SITÄ, MITÄ VOIT TEHDÄ TAI MILLAISEKSI VOIT TULLA.

6.9.2023 Lukion KU3-opintojaksolla luennoi valokuvaaja Meeri Koutaniemi.

PS4-ryhmän ohjeita abeille stressin selättämiseen

Musiikin opinnot sisältävät muun muassa konserttavierailuja. Esimerkiksi syyskuun alussa MU1-ryhmä ja muutamat onnekas ope pääsivät Oulu Sinfonian Okon Fuoko -konserttiin.

Luontoliikuntakurssilaiset (LI7) pääsivät syyskuussa Tuomas-OPEN johdolla kolmen päivän ja kahden yön vaellukselle Kuusamon ruskamaisemiin

Syyskaudella yliopistonlehtori Susanna Takalo vieraili koulullamme ja innosti opettajia käyttämään toiminnallisia opetusmenetelmiä.

Lukuvuoden aktiiviseen tuutoritoimintaan kuului muun muassa ykkösten ryhmäytyks.

Abiturientti Oona Montin musisoi mikkelinpäivän hartaudessa, joka oli yksi seurakuntayhteistyön ilmentymä tänä lukuvuonna.

18.10. saattelimme pitkäaikaisen kuraattorimme Riitta Röngän eläkkeelle.

Juuri syysloman alla vietimme yhdessä yläkoulun kanssa lukuviikkoa ja sen huipentumana saimme vieraaksemme oululaiskirjailija Tuomo Heikkisen.

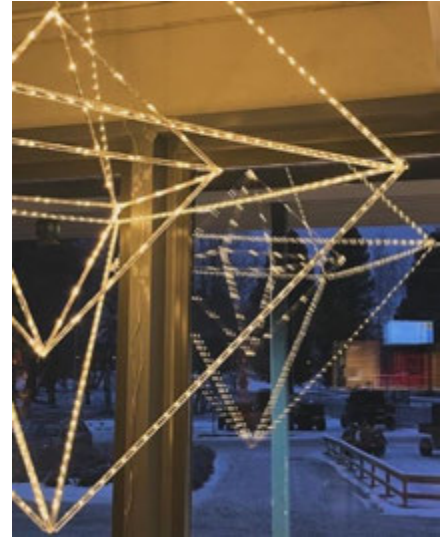
Lukuvuoden uusia hyvinvointisatsauksia olivat muun muassa opettajien brunssit periodeittain ja opiskelijoille suunnatut hyvinvointiaamut, joissa oli tarjolla aamiainen ja mahdollisuus tehdä koulutehtäviä sekä saada niihin opettajan ohjausta. Oppimista tukevat Lukio-opiskelun sankariksi -työpajat käynnistyivät myös syyskaudella.

Laanilan väen - lukion ja yläkoulun - monimuotoista ja sujuvaa yhteistyötä on johtanut tuttu rehtorikaksikko Timo Kärkkäinen ja Mikko Säntti.

Laanilan Campus (lukio, yläkoulu, alueen alakoulut ja päiväkodit) olivat mukana Oulun vuosittaisilla Lumovalofestivaaleilla. Osa lukion opiskelijoista ryhmäytyi yläkoulun ysien kanssa STEAM-valohimmelpajassa. Tämä oppiainerajat ylittävä koulujenvälinen yhteistyö toi vaihtelua opiskeluun ja valoa marraskuuhun.

opiskeluun ja valoa marraskuuhun.

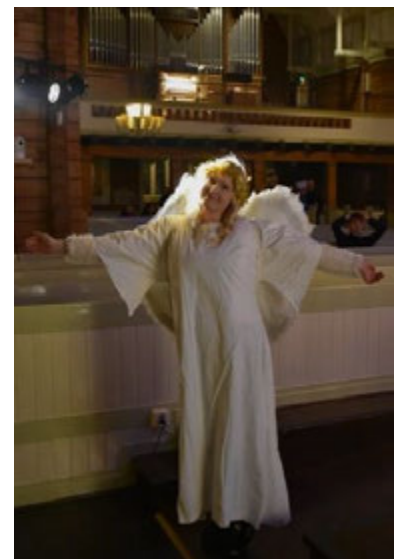
Pitkän matematiikan opiskelijat tutustuivat salausten menetelmiin, ICT-aloihin ja FabLabiin marraskuisella vierailullaan Oulun yliopistoon.

Poets of Today – Voices of Tomorrow, tuttavallisemmin "PoT-VoT" on slovenialaisten, puolalaisten, unkarilaisten, serbialaisten sekä suomalaisten kulttuuritoimijoiden yhteistyöprojekti, joka tuo runoutta kouluihin, lähemmäs nuoria. Suomessa hanketta koordinoi Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto. Koulumme pääsi mukaan hankkeeseen, ja sen tiimoilta saimme abien äikän ryhmiin vieraaksi runoilija Riikka Simpuran. "Runous on kielen musiikkia", hän muun muassa kiteytti.

Aivan joulun alla koulumme Vihreä lippu -aktiivit jakoivat hyvää mieltä ja huomiovaloja kaikille kypärää käyttäville koulumatkapööräilijöille.

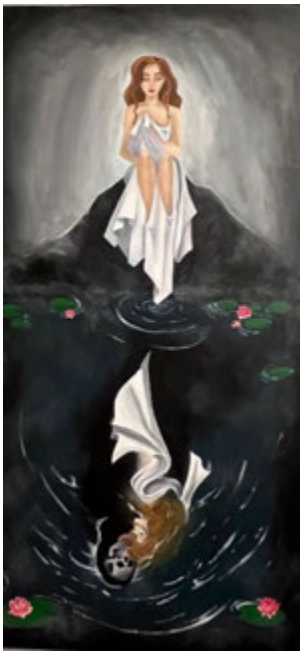
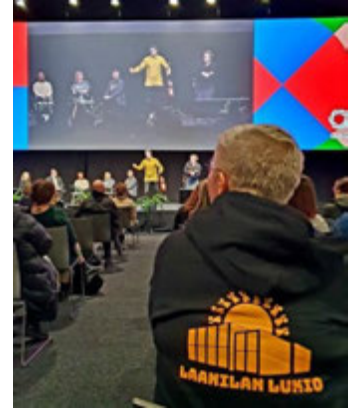
Jouluista yökirkkoa vietimme tänä lukuvuonna teemalla "Elämäni joululaulu".

Tammikuussa 2024 saimme ryhmän japanilaisia opettajia ja yritysmaailman edustajia vieraaksemme.

Tammi-helmikuun taitteessa rehtorimme Timo ja opettajakuntamme osallistuivat Helsingissä opetus- ja kasvatusalan suurtaapahtumaan, Educaan.

Abiturienttimme Isabella Leinonen oli yksi neljästä opiskelijastamme, jonka taide oli esillä maaliskuussa Oulun lukiodiplomien "Näkyväksi" -näyttelyssä kulttuurikeskus Valveella. Tässä Isabellan työ "Atelophobia".

Keväällä osa opiskelijaryhmistämme pääsi yhdessä lyseolaisten kanssa Palefacen luento-keikalle Oulun Lyseon lukiolle. Opetushallituksen tukeman Priimaa pukkaa -hankkeen Kestävä kehitys ja ympäristöosaaminen -teemaryhmän järjestämässä tilaisuudessa artisti muun muassa vetosi yleisöön: "Me ollaan yhdessä vastuussa tästä pallostä."

Lukuvuoden aikana saimme onnitella Jaanaa.

Yhteistyö Myllyojan kirjaston kanssa jatkui jälleen tänä vuonna.

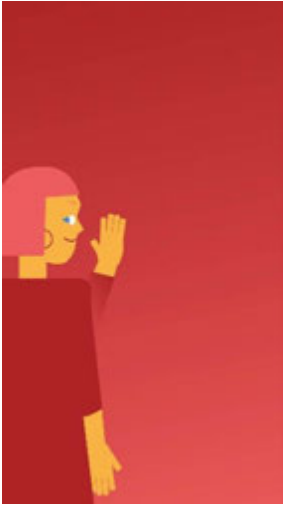
Oulun veripalvelussa Laanilan lukiolla on oma VeriRyhmä, jonne lahjoitimme tänäkin vuonna.

OPPIVA YHTEISÖ Rakkauden hallituksen terveiset

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksessa on ollut ihanaa huomata se, että koulun asioissa meidän mielipiteistämme välitetään. Meillä on mahdollisuus vaikuttaa yhteisiin päätöksiin ja pääsemme edustamaan Laanilan opiskelijakuntaa. Koulun henkilökunta pyytää usein opiskelijoiden näkökulmaa hallituksen kautta, joten tuntuu palkitsevalta saada oma ja muiden nuorten ääni kuulumaan. Mietimme yhdessä Laanilan arvoja ja pyrimme edistämään esimerkiksi yksinäisyyden vähentämistä erilaisilla keinoilla.

Hallituksessa työskentelemme aika kaverillisesti ryhmänä, mikä on tehnyt siitä todella mieluista. Pääsemme suunnittelemaan yhdessä kaikenlaista Laanilan lukion opiskelijoille. Hallituksen järjestämiä jokavuotisia tapahtumia on muun muassa wanhojen ja penkkarien jatkot, pikkujoulut, koulukuvaukset ja vappu-triathlon. Näiden lisäksi järjestämme esimerkiksi teemaviikkoja, lukiobileitä ja arvontoja. Hallitus järjestää joka vuosi myös Laanilan legendaarisen Rukan-reissun, johon kuuluvat kuljetus ja mökkien varaus.

Meillä on ollut viritteillä monenlaista uutta tälle vuodelle. Entinen lukiomme opiskelija ehdotti, että Laanilalla voisi olla oma haalarimerkki. Pistimme hallituksen Instagramissa logokisan käyntiin, ja voittajiksi äänestettiin kaksi hienoa suunnitelmaa. Nyt haalarimerkit on tilattu. Järjestimme myös ensimmäistä kertaa opiskelijoille biljarditurnauksen. Siihen pääsi osallistumaan 32 nopeinta, joista kahdeksan parasta palkittiin suklaalla ja mitalipaikat vielä isommin. Palkintoina olivat airfryer sekä lahjakortit Ukkohallaan ja City Biljardiin. Biljarditurnaus oli iso hitti, ja se järjestetään varmasti vielä uudelleen.

Tänä vuonna olemme järjestäneet kaksi arvontaa Rakkauden Hallituksen Instagram-tilillä.

Syksyllä arvoimme Red Bull -lavan ja joulun lähestyessä neljä Fazerin joulukalenteria. Hallitus on myös ottanut vastaan muilta opiskelijoilta saadun ehdotuksen ja luonut TikTok-käyttäjätilin. Tällä hetkellä käyttäjä on vielä uusi, mutta sieltä löytyy jo muutama video.

Haluan kiittää vielä kaikkia, jotka aktiivisesti ovat tuoneet ehdotuksia hallitukselle. Arvostetamme myös positiivista palautetta, jota olemme saaneet teiltä. Kiitos tästä lukuvuodesta ja hyvää kesää kaikille!

HYVINVOINTI Lukiolaisen hyvinvointipolku – hyvinvointitaitojen harjoittelu osana lukio-opintoja

Hanne-Marika Anttila

Kouluterveyskyselyt ja uutiset huokailevat lukiolaisten uupumusta ja pahoinvointia. Laanilan lukiossa päätettiin tarttua asiaan jo useampi vuosi sitten ja lähdimme kehittämään yhdessä Oulun lyseon lukion kanssa lukiolaisen hyvinvointipolkua. Laanilan lukion hyvinvointipolun tausta-ajatus on se, että lukiolainen voi harjoitella ja oppia hyvinvointitaitoja opintojensa aikana. Hyvinvointitaitojen oppiminen ei poista kaikkea opiskelun tuomaa stressiä ja uupumusta, mutta lukiolaisen on mahdollista saada itsellensä lukion aikana erilaisia keinoja huolehtia hyvinvoinnistaan ja ennaltaehkäistä haasteita.

Oulun kaupungin lukioissa opiskellaan periodijärjestelmän mukaisesti viidessä eri periodissa. Lukiolaisen hyvinvointipolussa jokaisessa periodissa on oma hyvinvointiteema. Hyvinvointiteemoja toteutetaan periodin aikana ryhmänohjauksessa. Ideana on, että jokainen lukio-opiskelija saa harjoitella hyvinvointitaitoja ryhmänohjauksissa 13 kertaa opintojensa aikana. Hyvinvointiteema otetaan huomioon myös periodin aikaisessa opetuksessa, yhteisöllisen opiskeluhuollon toiminnoissa (esimerkiksi CheckPoint) sekä opettajienkokouksissa ja mahdollisissa koulutuksissa.

Nykyiset lukion opetussuunnitelman perusteet (2019) painottavat lukiolaisen hyvinvoinnin merkitystä. Lukiolaisen hyvinvointipolku pohjautuu lukiomme arvopohjaan, opetussuunnitelman perusteista löytyviin laaja-alaisen osaamisen osa-alueisiin (erityisesti hyvinvointiosaaminen ja vuorovaikutusosaaminen) ja teoreettisena viitekehysenä toimii Martin Seligmanin (2011) PERMA+H -teoria. Tässä teoriassa ihmisen hyvinvointi rakentuu viidestä itsenäisestä osatekijästä: myönteisistä tunteista, uppoutumisesta asioihin, tärkeistä ihmissuhteista, merkityksellisyyden kokemuksesta ja asioiden saavuttamisesta.

Hyvinvointipolun suunnittelu aloitettiin positiivisen pedagogiikan ja laaja-alaisen hyvinvointiopetuksen koulutusohjelmassa (2019), johon opinto-ohjaaja Hanne-Marika Anttila ja silloinen terveystiedon opettaja Marjaana Lindgren-Issakainen osallistuivat. Kehittämistä jatkettiin ”Hyvinvointiin keskittyvä koulukulttuuri yhteisöllisen opiskeluhuollon perustana -koulutuksessa (2021–2022), johon Hanne-Marikan lisäksi osallistui opettajistamme Marjo-Riitta Haakana. Mieli liikkeelle-hankkeessa (2022–2023) kehitettiin lukiolaisen hyvinvointipolun visuaalinen ilme. Hyvinvointipolkumme on julkaistu Mieli liikkeelle -hankkeen toimintamallioppaassa *Hyvinvoinnin ja liikkumisen edistäminen oppilaitoksissa: Toimintamalleja opiskeluun*: <https://www.theseus.fi/handle/10024/817079>

Hyvinvointipolun kehittämistä jatketaan edelleen. Olemme lukiomme arvojen mukaisesti sitoutuneita lukiolaisen hyvinvoinnista huolehtimiseen!

Laanilan lukion hyvinvointipolku lukuvuonna 2023–2024: <https://www.ouka.fi/media/6718/download>

Grafiikka: Mieli liikkeelle -hanke

HYVINVOINTI Oppiminen sujuu, kun voi hyvin

Paula Koskinen ja Minna Kovala-Viita

Mitä opiskeluhuoltotyö lukiossa on meille opettanut?

Opiskeluhuoltotyön tavoitteena on tukea opiskelijoiden hyvinvointia ja opintojen etenemistä sekä auttaa haasteiden taklaamisessa. Työtä tehdään yksittäisten opiskelijoiden ja ryhmien asioissa mutta myös koko oppilaitosyhteisön kanssa koulun toimintatapoja ja toimintakulttuuria yhdessä kehittämällä.

Kaikkineen oppiminen sujuu helpommin silloin, kun jaksaminen on riittävän hyvää. Tällöin pystyy ponnistelemaan asioiden eteen, keskittymään työskentelyyn ja kohtaamaan haasteitakin. Kannustamme siis jaksamisen peruspilareista huolehtimiseen eli nukkumaan enimmäkseen riittävästi, syömään säännöllisesti, virkistymään, liikkumaan ulkoilmassa ja viettämään aikaa itselle tärkeiden ihmisten kanssa. Mielen hyvinvointia tukee myös se, että pärjää itsensä ja omien ajatustensa ja tunteidensa kanssa. Pienilläkin myönteisillä muutoksilla voi olla arjessa iso merkitys!

Lukioaika on monelle nuorelle itsetuntemuksen lisääntymisen aikaa. Tärkeää on löytää itselle sopivat omat tavoitteet. Joskus ne löytyvät kokeilemalla erilaisia asioita. On lupa myös muuttaa suunnitelmia, olla epävarma, erehtyä ja ottaa tarvittaessa aikalisää. Elämässä on erilaisia vaiheita ja on selvää, että jaksaminen ja motivaatio voivat vaihdella. Tärkeää on huomata ne asiat, joihin pystyy itse vaikuttamaan ja toisaalta rohkaistua pyytämään apua silloin kun sitä huomaa tarvitsevänsä onpa kyse sitten hyvinvoinnista tai opinnoista. Opinnoissa hyötyä on usein myös yhdessä tekemisen, aikatauluttamisen, priorisoinnin, motivaation ylläpitämisen ja sinnikkyyden taidoista ja näitäkin on mahdollista pitkin opintoja myös harjoitella ja vahvistaa. Kaikkea ei tarvitse onneksi valmiiksi osata, sillä on koko elämä aikaa opetella!

Mikä opiskeluhuoltotyössä on mukavaa?

Opiskeluhyvinvointityössä antoisinta on olla kanssakulkijana etsimässä nuoren omia tavoitteita ja unelmia sekä luottamusta itsen ja elämän kantavuuteen. Mukavaa on myös työskentely vaihtelevien ja monipuolisten teemojen äärellä. Työ on hyvin elämänmakuista ja siinä on läsnä myös paljon iloa ja toiveikkautta. On aina ilahduttavaa olla mukana suurten tunteiden päivissä, kuten ensimmäisissä lukiopäivissä, vanhojen tansseissa ja penkkareissa.

Lisäksi työssä on mukavaa monipuolinen työkavereiden joukko. Työtä tehdään mm. koulun henkilökunnan, koko kaupungin opiskeluhuoltoväen ja sote-palveluiden muiden toimijoiden kanssa. Samoja tavoitteita kohti työskennellään monesta eri ammattiroolista käsin.

Mikä tuo iloa arkeen ja elämään?

Minna: Pienet, arkiset ilot ovat parhaita ja tykkäänkin ilahduttavien asioiden bongailusta. Arjessa hauskuuksia löytyy lasten ja Hirmu-kissan touhuista, auringonlaskujen valokuvaamisesta, kirjoista ja teatterista. Jokainen metsäpolku voi viedä seikkailuun.

Paula: Iloa elämään tuo luonnossa ihmettely ja maailmalla matkaaminen. Arjessa rakkaat ihmiset, Peetu-koira ja mökin maisemat ovat voiman lähteinä ne tärkeimmät.

HAASTATTELU Tanja Lapinlampi tuntee kutsumusta nuorten auttamiseen

Majdalin Gruo, Chaar Kak ja Joana Puhakka

Millaista on ollut aloittaa opettajana Laanilan lukiossa?

Olen tuntenut itseni tervetulleeksi. Työkaverit ja opiskelijat ovat olleet sydämellisiä ja iloisia, koska olen tullut töihin tänne.

Miksi halusit erityisopettajaksi? Miksi halusit juuri Laanilaan?

On tärkeää, että pystyy auttamaan nuoria pienissäkin asioissa ja monesti opiskelijat ovat jääneet peruskoulun aikana ilman apua koulun käyntiin. Olin kuullut paljon yhteisöllisiä ja hyviä asioita Laanilan lukiosta.

Mikä on oudoin tai hauskin kokemuksesi Laanilan lukion opettajana?

Tämän vuoden Vanhojen tanssit sai kyöneleet silmiini.

Mikä on lempielokuvasi? Miksi?

Jane Austenin kirjoista tehdyt elokuvat. Ne ovat hienoa epookkia, ja tarina on tuttu ja turvallinen.

Millaisena koet koulumme ilmapiirin?

Laanilan opettajat ovat avoimia ja ottavat uuden ihmisen lämpimästi vastaan. Nuoret ovat todella mukavia, ystävällisiä ja heidän kanssansa pääsee hyvin juttuun. Kaikkien kanssa on joka päivä mukavia kohtaamisia.

Onko suklaapitsa oikea pitsa?

EI OLE! Oikeassa pitsassa pitää olla juustoa ja ananasta, ei suklaata. Napolissa on parhaat pitsat.

Millainen oli oma kokemuksesi lukiosta?

Olen käynyt Pudasjärven lukion, olin tukarina siellä ja opiskelin ahkerasti. Parhaiten muistan vanhojen tanssit.

Grafiikka: Mieli liikkeelle -hanke

KANSAINVÄLINEN LAANILA Eniten yllätty, kun ei tiedä, mitä odottaa

Tanja Lapinlampi

Oululaisille lukiolaisille on tarjolla lukuisia mahdollisuuksia päästä Eurooppaan turvallisesti. Useimmat lukioistamme ovat tehneet jo vuosia Erasmus+ -yhteistyötä, ja tämän yhteistyön kautta on liikkunut merkittävä joukko lukiolaisia ja heidän opettajiaan eri puolille EU:ta. Svenska Privatskolan i Uleåborgin ja Laanilan lukion Arctic Tropics -yhteistyökoulu on kaukaisimmassa Euroopan Unionin kolkassa, pienellä Intian valtameren saarella, Réunionilla Les Avironsin kunnassa. Sieltä on matkaa maan pääkaupunkiin Pariisiin 10000 kilometriä eli 11 tunnin lentomatka. Piskuisen saaren kohdelukio Lycée Les Avirons on 1200 oppilaan koulu, jonne Laanilan lukion Aino Määttä, Armi Koskela ja Jamie Härkönen sekä Svenska Privatskolanin Alvar Sandell ja Saana Vähäsarja matkustivat lokakuun puolivälissä kuukauden mittaiselle vaihtojaksolle. Saarella heitä odotti isäntäperhe ja vaihtosisarus, joka tulee tammikuussa vastavuoroisesti Ouluun.

Vaihdot tapahtuvat kouluvuoden aikana, ja sen vuoksi nuoret opiskelevat vaihdon aikana itsenäisesti kotilukionsa opinnot. Koulunkäynti tarkoittaa ranskalaisnuorille varhaisia aamuja ja myöhäisiä iltapäiviä, sillä koulupäivä alkaa kello 7.30 ja päättyy kello 17. Les Avironsin lukiolla oululaiset osallistuivat liikunnan, englannin sekä ranskan oppitunneille ja koulupäivään oli varattu aikaa itsenäiseen opiskeluun. Lisäksi vaihtoon kuului ympäristöön ja kestävään kehitykseen liittyviä aktiviteetteja, kuten puunistutusta, puutarhanhoitoa sekä roskankeruuta.

Liikkuvuudessa Euroopan sisällä on maantieteellinen, kulttuurinen ja ennen muuta sosiaalinen ulottuvuus. Nuoremme kertoivat Oulusta ja Suomesta sekä etenkin vaihtoprojektin teemaan liittyen ekologisista käytännöistämme useille koululuokille vaihtokoulussaan. Myös Ouluun tammikuussa tulevat réunionilaiset tuovat tietoa kotisaarestaan Laanilaan ja Svenska Privatskolaniin. Meidän nuoremme pääsivät isäntäperheidensä kanssa tutustumaan vulkaanisen saaren luontoon, vaeltamaan tulivuorilla, snorklaamaan ja nauttimaan merestä. Réunion on huikeiden maisemien, serpentiiniteiden, kauniiden auringonlaskujen, ihanien uimarantojen, maittavan kreoliruoan ja menevän kreolimusiikin kehto. Se on trooppinen saari, mutta kuitenkin osa Ranskaa: käytössä on eurot, kielenä ranska ja opiskelemaan lähdetään usein lukion jälkeen Pariisiin.

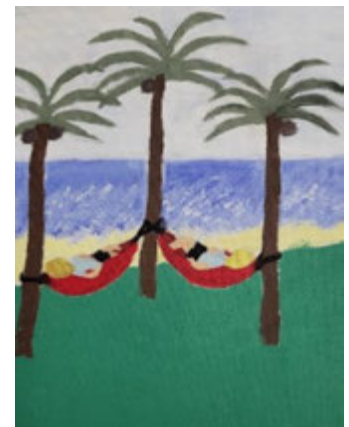
Vaihtojaksoilla tärkeintä on kohdata ihmisiä ja saada uusia ystäviä. Me mukana olleet opettajat kohtasimme Lycée Antoine St-Exupéryn opettajat kollegoina, ja pitkään jatkuneen yhteistyön ansiosta suunnitelmat etenivät jouhevasti. Luottamus ja yhteisymmärrys vievät asioita eteenpäin. Samalla tavalla rakennetaan siltoja nuorille: he pääsevät vaihtoperheen kautta näkemään tavallista elämää ja osaksi yhteisöä. "Meistä tuli oikeita ystäviä", totesi yksi nuorista vaihtosisaruksestaan kertoessaan.

Toistemme kohtaamisissa on mielestäni eurooppalaisuuden ydin ja jotain kertonee ajasta, että itse päädyin puhumaan rauhasta ja yhteisöllisyydestä kohtaamieni aikuisten kanssa. Myös lentokoneessa jututtamani hollantilaisen kanssa totesimme, kuinka tärkeää on, että tunnemme toisiamme. Mies kertoi minulle olevansa kotoisin läheltä Saksan rajaa, jonka takana on suuri saksalainen teollisuusalue.

– Ai Ruhrin aluetta, kysyin.

– Juuri niin! Miten voit tietää? hän ihmetteli.

Suomalainen koululaitos opettaa meille paljon Euroopasta. Mutta vasta kun tunnemme toisiamme, tunnemme myös todella maanosamme ja silloin meille syntyy verkosto: vaihtarisarus saattaa odottaa toisella puolella maapalloa.

Armi Koskela 23E

KANSAINVÄLINEN LAANILA The biggest surprise is when you don't know what to expect

Tanja Lapinlampi (translation Tiina Fredriksson)

“Now that some time has passed since the trip, I understand even better how great an experience the month in Reunion was! It was such a unique experience that you did not even understand it there.”

Erasmus+ French/Finnish exchange student siblings Gaitane Corre, Armi Kuusela, Aino Määttä, Rose Souvignet, Gaetan Castell, Jamie Härkönen, Saana Vähäsarja, Alvar Sandell and Sacha Dubois having a farewell party on L’Hermitage beach, Reunion Island. However, there was no final goodbye then, but see you in Oulu.

Vaihto-opiskelijat ja heidän Réunion-sisaruksensa Gaitane Corre, Armi Kuusela, Aino Määttä, Rose Souvignet, Gaetan Castell, Jamie Härkönen, Saana Vähäsarja, Alvar Sandell ja Sacha Dubois L’Hermitagen rannalla viimeisenä vaihtopäivänä. Silloin ei kuitenkaan sanottu hyvästejä vaan näkemiin Oulussa.

For high school students in Oulu, there are numerous opportunities to go to Europe safely. Most of our high schools have been cooperating with Erasmus+ for years, and through this cooperation a substantial number of high school students and their teachers have moved around the EU.

The Artic Tropic cooperation school of Svenska Privatskolan i Uleåborg and Laanila High School is in the farthest corner of the European Union, on a small island in the Indian Ocean, Reunion. From there, it is 10,000 kilometers or an 11-hour flight to the country’s capital, Paris. The target high school on the tiny island, Lycée Les Avirons, a high school of 1200 students, is where Aino Määttä, Armi Koskela, and Jamie Härkönen from Laanila High School,

and Alvar Sandell and Saana Vähäsarja from Svenska Privatskolan traveled in mid-October for a month-long exchange period. On the island, they were awaited by a host family and an exchange sibling, who will come to Oulu for an exchange in January.

The exchanges take place during the school year, and therefore the young people study the studies of their home high school independently during the exchange. At Les Avirons High School, they participated in physical education, English and French lessons, and time was set aside for independent study during the school day. In addition, the exchange included activities related to the environment and sustainable development, such as tree planting, gardening, and garbage collection. Going to school meant early mornings and late afternoons, as the French school day starts at 7:30 a.m. and ends at 5 p.m.

Aino Määttä and Saana Vähäsarja enjoying the wonderful +26C warmth of the turquoise Indian Ocean. There are sharks in the sea, so you can only swim in limited areas.

Snorklaajat Aino Määttä ja Saana Vähäsarja nauttivat turkoosin Intian valtameren ihanasta +26-asteen lämmöstä. Meressä on haita, ja siksi uida saa vain rajatuilla alueilla.

Erasmus+ Team Oulu; Armi Kuusela, Saana Vähäsarja, Eva Åström, Alvar Sandell, Jamie Härkönen, Aino Määttä, Johanna Peteri and Tanja Lapinlampi on a day trip in Paris, France, before boarding the plane to Reunion Island.

Eiffel-taustalla. Saimme tutustua pääkaupungin tunnelmaan lentojen välissä. Eiffel-tornin maisemissa lokakuudesta auringosta nauttivat Armi Koskela, Saana Vähäsarja, Eva Åström, Alvar Sandell, Jamie Härkönen, Aino Määttä sekä edessä Johanna Peteri ja Tanja Lapinlampi.

Mobility within Europe has a geographical, cultural and above all social dimensions. Our young people talked about Oulu and Finland, and especially in connection with the theme of the exchange project, about our ecological practices to several school classes at their exchange school. The Reunionese students coming to Oulu in January will also bring information from their home island to Laanila and Svenska Privatskolan. Our young people were able to get to know the nature of the volcanic island, hike volcanoes, snorkel and enjoy the sea with their host families. Reunion is the cradle of amazing landscapes, serpentine roads, beautiful sunsets, lovely beaches, delicious Creole food and cool Creole music. It is a tropical island, but still a part of France: euros are used, the language is French, and people often go to Paris after high school to study.

During exchange periods, the most important thing is to meet people and make new friends. We, the participating teachers, met the teachers of Lycée Les Avirons as colleagues, and thanks to the long-standing cooperation, the plans progressed smoothly. Trust and understanding move things forward. In the same way, bridges are built for young people: through an exchange family, they get to see ordinary life and become part of the community. "We became real close friends," said one of the young exchange siblings.

Reunionese Erasmus+ teachers Pascale Payet-Jugand and Simon Jugand presenting their Finnish guests the unique circus valley area of the volcanic island in Cilaos, Reunion Island.

Vuoristo taustalla. Réunionin sisämaa muodostuu kolmesta tulivuorikalderasta. Lycée Antoine St-Exupéryn lukion kollegamme Simon ja Pascale Jugand veivät meidät Cilaoksen laaksoon Îlet à Cordesin pikkukylään.

I think the essence of Europeanness is in our encounters with each other, and it says something about the time when I ended up talking about peace and community with adults. I also chatted with a Dutchman on the plane, and we agreed on how important it is that we know each other. The man told me he was from an industrial area near the German border. "Oh, the Ruhr area," I asked. "Exactly! How can you know?," he wondered.

The Finnish school system teaches us a lot about Europe. But only when we know each other, we also really know our continent and then we have a network: an exchange sibling may be waiting on the other side of the globe.

"I've already started thinking about whether I could do an internship there in the future."

The italicized texts are quoted from a message from a Laanila student who spent a month in Reunion last year.

OPPIVA YHTEISÖ Lukio kahdessa vuodessa

Fanni Kokko

Koko juttu lähti liikkeelle ensimmäisen vuoden tammikuussa, jolloin päätin, että suorittaisin lukio-opinnot nopeutetulla aikataululla. Syy siihen oli puhtaasti se, ettei lukion käyminen suuremmin kiinnostanut ja halusin päästä matkustamaan vapaasti maailmalle. Moni sanoi hulluksi eikä uskonut päivääkään minun onnistuvani. Sain siitä motivaatiota oikeastaan koko tämän "tempauksen" ajaksi. Oli kova halu näyttää heille sekä itselleni, että kaikki on mahdollista, jos sitä oikein kovasti tahtoo!

Kävikin useamman kerran opon luona selvittämässä onnistuisiko ideani. Koska olin tehnyt päätökseni aikatauluun nähden hyvin myöhässä, sain kuulla, että pitkän matematiikan opintojen kanssa 2,5 vuoteen valmistuminen olisi nopein mahdollinen suunnitelma. Hyväksyin suunnitelman, ehkä hieman hampaita purren, mutta viikon asiaa mietittyäni päätin mennä opon juttusille uudelleen. Tällä kertaa sovimme, että saisin yrittää kahden vuoden suunnitelmaa. Kiitos Ninalle kaikesta avusta ja joustavuudesta!

Valitsinkin heti viimeisille kahdelle (ensimmäisen vuoden) periodille niin paljon kursseja kuin vain pystyin. Kaikki loput viisi lukiotaipaleeni periodia olivatkin sitten 8–13 koodisia. Suoritin siis paljon kursseja itsenäisesti ja osan opiskelin myös aikuislukion etäkurssien avulla iltaisin. Kesäloman ajaksi haalin yhdeksän kurssia: 4 matematiikkaa, 3 saksaa ja 2 biologiaa. Se oli ihan hullu määrä ja osalle opettajista minun täytyikin vakuutella suunnitelmaani ennen kuin he edes suostuivat antamaan niin monta kurssia kesän ajaksi. Sen

jälkeen tein opiskelusuunnitelman kesäksi - joka päivälle oli muutama kappale matematiikkaa sekä saksaa tai biologiaa. Voisi luulla, ettei kaiken tämän ohella jäisi lainkaan vapaa-aikaa, mutta omasta mielestäni sitä oli aivan riittävästi. Mukaan mahtui parisuhteita, ulko- sekä kotimaanmatkoja ja runsaasti aikaa perheeni ja ystäväni kanssa.

Moni on kysynyt, miten pääni kesti tämän kaiken. Rehellisesti sanottuna en edes tiedä. Minulla oli tarkka suunnitelma ja seurasin sitä hyvin sokeasti ajattelematta kokonaisuutta, sillä kokonaisuuden ajattelemisen alkoi ahdistamaan. Kesän jälkeen, heti ensimmäisen periodin aikana, tein 18 koetta, joista yksi oli biologian ylioppilaskoe. Ne tehtyinä olin väsynyt, mutta samalla tunsin itseni voittajaksi!

Sen jälkeen opinnot menivätkin suhteellisen rennoissa tunnelmissa. Kun jäin abien mukana lukulomalle, huomasin kuitenkin olevani jo todella väsynyt. Jollain ihmeellä sain kuitenkin luettua kaikkiin viiden eri aineen ylioppilaskokeisiin.

Kirjoituksien jälkeen olen tehnyt juuri sitä, minkä vuoksi halusin tehdä tämän: olen siis matkustellut ja nauttinut vapaudesta! Tähän loppuun vielä iso kiitos äidilleni sekä kaikille opettajilleni, jotka ovat olleet tavalla tai toisella mukana tässä! Tiedän, ettei tämä olisi ollut kaikissa lukioissa edes mahdollista.

KANSAINVÄLINEN LAANILA Instituto Superior Majorana & Laanilan lukio
– vastavuoroista kumppanuutta
Riikka-Maria Saukkonen

Laanilan lukion kansainvälisyystoiminta on aktiivista.

Keväällä opiskelijamme Lida ja Unni olivat vaihdossa Sisiliassa.

Opettajamme Tintti, Antti ja Väinö kävivät pääsiäisen aikaan saattelemassa heidät kumppanuuskouluunne ja osallistuivat Erasmus+ -hankkeen Job Shadowing -jaksolle samaisessa kohteessa.

Lukuvuoden aikana olemme saaneet vastavuoroisesti pitää vierainamme sekä sisilialaisia opiskelijoita että opettajia tuosta koulusta.

Koulumme rehtori ja seitsemän opettajaa osallistuivat vappuviikon ajan niin ikään Erasmus+ -ohjelman työnvarjostukseen Sisiliassa ja tutustuivat Italian koulusysteemiin ja kulttuuriin.

Palermolaislukio Instituto Superior Majoranan opettajat ja opiskelijat olivat avoimen ystävällisiä, ja vierailun monipuolinen viikko-ohjelma oli hyvin järjestetty.

Job Shadowing -matka oli kokonaisuudessaan mieltä avartava, antoisa ja yhteisöllinen kokemus.

KANSAINVÄLINEN LAANILA Laanilan vaihto-opiskelijat Sisiliassa

Kaisu Mäki

Laanilan lukion tämän kevään ylioppilaat lida Kylmäluoma ja Unni Satomaa palasivat vapun jälkeen kuukauden mittaisesta Erasmus-vaihdosta Sisilian pääkaupungista Palermosta. lida asui host-perheensä kanssa Palermon liepeillä Capacissa, Unni Palermon kaupungissa. Molemmat kävivät kuukauden verran paikallista Istitute Superiore Majorana -lukiota yhdessä host-sisarustensa kanssa. Oulusta oli Palermossa myös kaksi Svenska Privatskolanin opiskelijaa samanaikaisesti.

- Vaihtojakso oli ikimuistoinen elämys, suosittelen kyllä lämpimästi muillekin, vakuuttaa Unni.

Sisilialaisessa perheessä on lämmin tunnelma

Sekä Unnin että lidan perheet isännöivät viime syksynä palermolaisia vaihto-opiskelijoita, kun nämä saapuivat kuukaudeksi käymään lukiota Laanilaan. Keväällä vaihdettiin rooleja, kun Unni ja lida majoittuivat puolestaan Palermoon samojen opiskelijoiden koteihin. Opiskelijoiden välille syntyi yhteisten kuukausien aikana kaveruus-, jopa ystävyysuhteita.

Vaikka sisilialaisten host-vanhempien kanssa ei ollutkaan vahvaa yhteistä kieltä, italialainen vieraanvaraisuus ja varaukseton ystävällisyys korvasivat puuttuvat sanat. Yhdessäolo oli mukavaa ja yhteisymmärrys löytyi helposti. Molempien isäntäperheet esittelivät aktiivisesti paikallista kulttuuria, kuljettivat vieraitaan päiväretkillä kiinnostavissa kohteissa ja esimerkiksi omalla kesäasunnollaan vuoristossa.

- Englantia puhuimme. Opettelin hiukan italian alkeita Duolington avulla ennen lähtöä, siitä oli kyllä apua. Loppuvaiheessa aloin ymmärtää italiankielisestä puheesta, mistä on kyse, kertoo Unni.
- Jo muutaman italiankielisen fraasin osaamisesta oli iloa. Esittelin heti alussa itseni italiaksi, se tuntui heti avaavan yhteyden, lisää lida.

Unni ja lida olivat molemmat hiukan vanhempia kuin host-sisaruksensa. Silti tuntui hassulta, että niin italialaiset nuoret kuin vaihtaritkin olivat kotona ”täysihoidossa”. Nuorten ei tarvinnut osallistua ruuanlaittoon, siivoukseen tai pyykinpesuun, vaan kaikki tehtiin heidän puolestaan.

Rakkautta ja ruokaa

Italialaiset suhtautuvat ruokaan intohimoisesti, minkä vaihtarimmekin todistavat. Unni kertoo ehkä mieleenpainuvimmasta kokemuksestaan Sisiliassa:

- Sunnuntailounas perheen isovanhempien luona oli ainutkertainen elämys. Pöytä notkui ruokaa kun menimme paikalle, mutta siinä olivat vasta alkupalat! Kattauksia oli ainakin viisi, jopa jälkiruuan jälkeen syötiin vielä jälkiruoka. Ruokapöydän ääressä vietettiin yhteistä aikaa ja juteltiin, tunnelma oli todella mukava.

lidalle jäi mieleen yhteinen leivontahetki host-perheen kanssa. Illalliseksi valmistettiin herkullista focaccia-leipää. Italialaista jäätelöä, gelatoa, jäätiin kaipaamaan.

- Ja olihan se elämys, että hedelmiä saattoi poimia syötäväksi suoraan puusta. Jos vaikka aterialta puuttui sitruuna, se kipaistiin hakemassa omasta sitruunapuusta.

Oma luokka pysyy

Italialainen koulu näyttäytyi vahvasti erilaisena kuin suomalainen. Opiskelu vaikutti vaihtarin silmin ”kokeisiin pänttäämiseltä”. Opettajan auktoriteettiasema on Italiassa vahva, opiskelijoiden näkemyksiä ei myöskään kysellä samaan tapaan kuin Suomessa.

- Siinä saa perspektiiviä asioihin. Huomaa esimerkiksi, minkä takia suomalaista koulua pidetään niin hyvänä, Unni tiivistää.

Toisaalta vuorovaikutus ihmisten välillä on lämmintä ja aktiivista. Luokka pysyy samana koko viisivuotisen lukion ajan ja yhteishenki on luja.

Vieraat otetaan koulussakin avosylin vastaan, jokaista tervehditään esimerkiksi luokkaan saapuessa ja kaupungilla tavatessa nimeltä. Ensimmäisen kerran kohdatessa kätellään, myöhemmin aletaan tervehtiä poskisuudelmin.

- Poskipusutervehdys on tosi kiva tapa, Unni ja lida toteavat.

Vaihtoon jatkossakin

Unni ja lida suosittelivat vaihto-opiskelua kaikille, joille tilaisuus suinkin tarjoutuu. On eri asia päästä paikallisen perheen elämään mukaan kuin kierrellä turistikohteita omatoimisesti. Molemmat suunnittelevat välivuoden pitämistä lukion jälkeen. Välivuoteen kuuluu todennäköisesti matkustamista.

- Pitempi pysähtyminen kohteessa ja asunnon vuokraaminen kiinnostaisi eniten. Jatko-opinnoissakin vaihtojakso ulkomaille on ilman muuta aikeena.

KANSAINVÄLINEN LAANILA From Sicily to Oulu: How four Italian students discovered Finland's beauty and culture

Tiina Fredriksson

Despite the stark contrast in climates, these young men saw Oulu's autumn weather as an exhilarating challenge and promised to make the most of their month-long exchange, even braving Finnish traditions like saunas and ice-cold winter swimming. "We were ready to embrace the challenge and cherish every moment here," Gabriele exclaims with a smile. Their mission was clear: experience Finland's unique blend of two seasons in one month. This included witnessing the vibrant colors of Finnish autumn and immersing themselves in the snowy wonders of winter. The boys were lucky, they got to build snowmen, go winter swimming and ice skating on natural ice and even admire the northern lights.

The Italian students were enrolled at Laanila High School and Svenska Privatskolan i Uleåborg. As part of the exchange program, they were staying with local Oulu families. In return, these Finnish families' own teenagers will embark on a reciprocal journey to Sicily next spring, studying at the local Istituto Superiore Majorana in Palermo for a month. This cultural exchange provides a deeper understanding of each other's lifestyles and traditions.

In addition to their academic pursuits, the Italian exchange students wasted no time in exploring Oulu's natural beauty, including a visit to Koitelinkoski, Iso-Syöte and Lapland's border area of Ylitornio where they enjoyed going to sauna and indulged in campfire-cooked sausages. They also had the opportunity to visit Santa Claus and Arktikum in Rovaniemi, 365 Snow Experience in Kemi, as well as Oulu University and Nokia where they gained insights into Oulu's flagship education, information technology and sustainable development initiatives.

Impressions of Finnish high schools were overwhelmingly positive for these Italian students. They were pleasantly surprised by the well-equipped classrooms, digital books, laptops, and most of all the relaxation rooms and the free school lunches the schools provided for their students. "The warm meals provided by the school are delightful, although some of the traditional Finnish dishes, such as, for instance, rye bread may look and taste a bit different," Mattia chuckled. Riccardo revealed they all had to get used to the silent and reserved nature of the Finnish people as the social interaction seems to have different terms in their home country.

The Italians also admired the sustainability of Finland, where they saw how Finns use green and renewable energy sources, such as electric cars, solar panels, and wind turbines. Gaetano especially liked the recycling system, which pays people for returning cans and bottles, and which they don't have in Italy yet. They are thankful for the chance to learn about another culture and make new buddies. The boys urge other students to join similar projects. They remark it is a cool way to boost one's English skills and widen one's perspective.

Gabriele, Gaetano, Mattia, Riccardo, and their Italian teachers extend heartfelt thanks to their host families and their local partner schools for their warm welcome and hospitality. The exchange broke down cultural barriers and fostered lasting friendships. Italy and Finland, in many ways, stand as opposites. The tranquility, spaciousness, and coldness of Finland's environment left the students in awe. It was this charming contrast that captivated them and made their exchange experience even more memorable.

As they navigated this unique cultural exchange, Gabriele, Gaetano, Mattia, and Riccardo were living testaments to the power of Erasmus+ in broadening horizons and creating lasting connections between young people from different corners of Europe.

KANSAINVÄLINEN LAANILA Sisiliasta Ouluun: Kuinka neljä italialaista opiskelijaa löysi maamme kulttuurin ja kauneuden

Tiina Fredriksson

Neljä seikkailunhaluista Erasmus+ -vaihto-opiskelijaa, Gabriele Romancini, Gaetano Carollo, Mattia Li Pira ja Riccardo Colucci, jättivät hyvästit Palermon polttavalle +30°C lämmölle Sisiliassa ja lähtivät innostuneina kuukauden mittaiselle matkalle Ouluun, Suomeen 1. lokakuuta – 1. marraskuuta 2023.

Four adventurous Erasmus+ exchange students, Gabriele Romancini, Gaetano Carollo, Mattia Li Pira, and Riccardo Colucci, bid farewell to the scorching +30°C heat of Palermo, Sicily, and embarked on an exciting one-month journey to Oulu, Finland from October 1 to November 1, 2023.

Vaikka ilmasto oli täysin erilainen, nuoret miehet kokivat Oulun syksyisen sään jännittävänä haasteena ja lupasivat nauttia vaihtokuukaudestaan täysillä, kokeillen rohkeasti suomalaisia perinteitä, kuten saunaa ja jäätävää talviuintia. "Olimme valmiita ottamaan haasteen vastaan ja arvostamaan jokaista hetkeä täällä", Gabriele sanoo hymyillen. Heidän tavoitteensa oli selvä: kokea Suomen kaksi eri vuodenaikaa yhdessä kuukaudessa, syksyn värikyyden ja lumisen talven. Pojat olivat onnekkaita, he pääsivät tekemään lumiukkoja, talviuimaan, luistelemaan luonnonjäällä ja jopa ihailemaan revontulia.

Italialaiset opiskelijat opiskelivat Laanilan lukiossa ja Svenska Privatskolan i Uleåborgissa. He asuivat oululaisissa perheissä. Näiden suomalaisten perheiden teini-ikäiset lähtevät vastavuoroiselle matkalle Sisiliaan ensi keväänä, opiskellen kuukauden ajan paikallisessa Instituto Superiore Majorana -lukiossa Palermossa. Kulttuurivaihto tarjoaa syvemmän ymmärryksen suomalaisten ja italialaisten elämäntavoista ja perinteistä.

Opiskelun lisäksi sisilialaiset tutustuivat pohjoisen luonnon kauneuteen vierailemalla Koitelinkoskella, Iso-Syötteellä ja Lapin rajaseudulla Ylitorniolla, missä he nauttivat saunomisesta ja nuotiolla paistetuista makkaroista. He vierailivat Arktikumissa, Joulupukin pajassa, 365 Experience -linnassa, Oulun yliopistossa ja Nokialla, missä he saivat tietoa Oulun kärkihankkeista koulutuksen, tietotekniikan ja kestäväen kehityksen aloilla.

Italialaiset osallistuivat Työntaitajapäivään Nokialla lokakuussa. Kuvassa Riccardo, Gaetano, Gabriele ja Mattia yhdessä italialaisen opettajansa Giuseppa Verini Ferrantin kanssa.

The young Italians had the opportunity to do a one-day job-shadowing at Nokia's office in Rusko in October. In the picture Riccardo, Gaetano, Gabriele, and Mattia together with their Italian teacher Giuseppa Verini Ferranti.

Suomalaiset lukiot tekivät italialaisiin opiskelijoihin syvän vaikutuksen. He olivat positiivisesti yllättyneitä hyvin varustelluista luokahuoneista, digitaalisista kirjoista, kannettavista tietokoneista ja ennen kaikkea rentoutumishuoneista ja ilmaisista koululounaista, joita koulut tarjosivat opiskelijoilleen. "Koulun tarjoamat lämpimät ateriat ovat herkullisia, vaikka jotkut perinteisistä suomalaisista ruokalajeista, kuten esimerkiksi ruisleipä näytti ja maistui hieman kummalliselta", Mattia naurahtaa. Riccardo paljastaa, että heidän kaikkien piti tottua suomalaisten hiljaiseen ja pidättyväiseen luonteeseen, sillä vuorovaikutus on erilaista heidän kotimaassaan.

Italialaiset ihailevat myös Suomen kestävästä kehityksestä. He näkivät, miten Suomessa käytetään uusiutuvia energiamuotoja, kuten sähköautoja, aurinkopaneeleja ja tuuliturbiineja. Gaetano piti erityisesti pullojen palauttamisesta, koska hänen kotimaassaan vastaavaa järjestelmää ei ole lainkaan. He ovat kiitollisia mahdollisuudesta oppia eri kulttuurista ja saada uusia kavereita. Pojat kannustavat muitakin opiskelijoita osallistumaan vaihtoihin. On hienoa parantaa englannin kielen taitoa ja avartaa näkemyksiä.

Gabriele, Gaetano, Mattia, Riccardo ja heidän italialaiset opettajansa kiittävät sydämellisesti isäntäperheitään ja paikallisia kumppanikoulujaan lämpimästä vastaanotosta ja vieraanvaraisuudesta. Opiskelijavaihto loivensi kulttuurisia eroja ja loi kestäviä ystävyys-suhteita. Italia ja Suomi ovat monessa suhteessa vastakohtia. Suomen ympäristön rauha, avaruus ja kylmyys hämmästyttivät. Kontrasti lumosi heidät ja teki kokemuksesta vieläkin unohtumattomamman.

Ainutlaatuisen kokemuksensa ansiosta Gabriele, Gaetano, Mattia ja Riccardo ovat eläviä todisteita Erasmus+ -ohjelman voimasta laajentaa näköaloja ja luoda kestäviä yhteyksiä eri puolilta Eurooppaa tulevien nuorten välille.

Vaikka italialaiset tunsivat jäätyvänsä kuoliaiksi talviuinnilla ensimmäisellä kerralla, he oppivat pitämään siitä, harrastivat sitä useita kertoja oleskelunsa aikana ja jopa pakottivat italialaiset opettajansa uimaan heidän kanssaan. Kuvassa Mattia, Iida Kylmäluoma, Gaetano, Riccardo, Raffaella Aiuppa, Gabriele ja Tiina Fredriksson.

Even if the Italians felt they froze to death while winter swimming the very first time, they learned to like it, did it several times during their stay and even forced their Italian teachers to do it with them. In the picture Mattia, Iida Kylmäluoma, Gaetano, Riccardo, Raffaella Aiuppa, Gabriele, and Tiina Fredriksson.

HAASTATTELU Tapio Lindholm nauttii englannin opettamisesta

Majdalin Gruo, Char Kak ja Joana Puhakka

Millaista on ollut aloittaa opettajana Laanilan lukiossa?

Hirveän mukavaa on olla englannin opettaja: mukavia opiskelijoita, kiva työyhteisö ja saan aina apua, kun olen tarvinnut.

Miksi halusit englannin opettajaksi? Miksi halusit juuri Laanilaan?

Koska se oli helpointa, tykkäsin opettamisesta ja pääsin pääsykokeen läpi. Satuain pääsemään Laanilaan, kun hain kaikkialle.

Mikä on oudoin tai hauskin kokemuksesi Laanilan lukion opettajana?

Hauskinta on ollut opettaa abien kertauskurssia, abit keskustelevat ja kysyvät aina hyviä kysymyksiä.

Mikä on lempielokuvasi? Miksi?

Tykkään Jurassic parkista, siinä on hyvä sekoitus jännitystä, seikkailua ja kauhua.

Millaisena koet koulumme ilmapiirin?

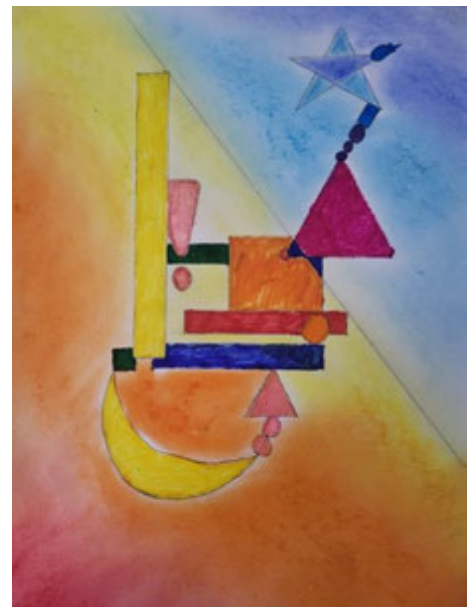
Opettajilla on ilmapiiri tosi hyvä, opiskelijoiden ilmapiiri vaihtelee paljon koska osasta opiskelijoista huomaa sen, että he eivät oikein halua olla englannin tunneilla ja oppiminen ei niinkään paljon kiinnosta.

Onko suklaapitsa oikea pitsa?

Ei ole oikea pitsa.

Millainen oli oma kokemuksesi lukiosta?

Madetojan musiikkilukiossa oma kokemus oli, että lukio oli aivan mukavaa, stressiä helpotti se, että tykkäsin opiskella ja olin ylipäättään aika utelias kaikesta. Kävin 100 kurssia lukion aikana.

Thomas Tajakka 23B "Abstrakti sommitelma"

OPPIVA YHTEISÖ Teemana identiteetti ja itsetuntemus

Terhi Sainio

Kuvataiteen KU3-ryhmä teki yhteistyötä Canonin kanssa syksyllä 2023. Canon-asiantuntijat, ammattivalokuvaaja Harri Tarvainen ja kuvajournalisti Meeri Koutaniemi toimivat Laanilan lukion kuvataiteen opiskelijoiden mentoreina Laanilan lukio Canon Young People -ohjelmassa.

Työskentelyä oli opintojaksokokonaisuudesta noin puolet. Valokuvakurssin jälkeen teokset ajatuksineen olivat näytillä sekä koulun aulaan että Canon Helsingin toimipisteen aulaan.

Näyttelyn teokset käsittelivät identiteetin teemaa nuorten silmin. Teema pohjautuu YK:n kestävän kehityksen vastuullisuustavoitteisiin, joita ovat terveys ja hyvinvointi, sukupuolten tasa-arvo sekä vastuullinen kuluttaminen. Teokset toteutettiin osana Canon Young People Programme -ohjelmaa, joka tukee nuorten luovaa ilmaisua valokuvauksen ja viestinnän parissa. Ohjelmassa nuoret pääsevät oppimaan valokuvauksen perusteita ja kertomaan omia tarinoitaan yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyvistä aiheista.

Ohjelma ja valokuvanäyttely toteutettiin Canonin toimesta yhteistyössä Oulun Laanilan lukion kuviskurssilaisten kanssa sekä ammattivalokuvaaja Harri Tarvaisen ja kuvajournalisti Meeri Koutaniemen tukemana.

<https://www.canon.fi/press-centre/press-releases/2023/10/oululaiset-nuoret-saivat-oppeja-luovaan-itseilmaisuun-ja-valokuvaamiseen-canonin-tukemana/>

OPPIVA YHTEISÖ Priimaa pukkaa Oulun lukioissa: yhteistyöllä innovointia, kehitystä ja laatua

Tiina Fredriksson

Oulun kaupungin lukioissa käynnistyi opetushallituksen tukema laatuhanke, joka perustuu lukio-opettajien lisääntyvään yhteistyöhön ja tähtää arjen opetustyön monipuoliseen kehittämiseen. Kehittämisen eri teemaryhmät ovat saaneet opettajat eri lukioista yhdistämään voimansa luodakseen uutta ja tehokasta oppimisympäristöä. Ryhmien kautta jaetaan tietoa, hyviä käytänteitä sekä tavoitellaan yhteistä huippuosaamista.

Teemaryhmien toimintamalli on rakennettu monipuoliseksi ja joustavaksi. Kullekin eri ryhmälle on nimetty oma teematuutori, joka kutsuu opettajakollegat koolle noin viisi kertaa lukuvuodessa luoden viikkaan foorumin ajatusten ja ideoiden vaihtoon. Toiminta ei rajoitu vain teoriaan – käytäntöjä testataan kentällä ja uusista hyvistä ideoista tiedotetaan kaupungin lukioiden henkilöstöä mm. kaksi kertaa lukuvuodessa järjestettävillä Oulukiopäivillä.

Oulun kaupungin lukioiden Priimaa pukkaa -hankkeen koordinoiva lukiotuutori Niina Harjunpää (Lyseon lukio), kansainvälistä yhteistyötä kehittävä teematuutori Tiina Fredriksson (Laanilan lukio), virtuaalilukiota ja digipedagogiikkaa kehittävä Eveliina Partanen (Oulun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio), kestävä kehitystä ja ympäristöosaamista kehittävä Salla Vähämetsä (Lyseon lukio), työelämä- ja korkeakoulu-yhteistyö sekä yrittäjyyskasvatusta kehittävä Minna Mäkelä (Oulunsalon lukio), Priimaa pukkaa -hankkeen koordinoiva lukiotuutori Sari Vallineva (Oulun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio) sekä pedagogiikkaa kehittävä Heli Haapala (Lyseon lukio). Laanilan lukiosta Työ- ja opiskeluhyvinvointi -teemaryhmässä ovat mukana Hanne-Marika Anttila, Nina Salmela ja Riikka-Maria Saukkonen.

Yhteistyöllä on jo saavutettu merkittäviä tuloksia. Teemaryhmät toimivat yhteisen tiedon lähteenä, jakavat työnsä tuloksia omille kouluilleen ja levittävät hyviä käytänteitä laajemminkin. Oma pienehkö koulutusbudjetti toimii innoittajana kekseliäille ratkaisuille ja resurssien tehokkaalle käytölle.

Teemaryhmien rahoitus perustuu Opetushallituksen tukemaan Priimaa pukkaa -hankerahoitukseen ja se on tärkeä osa laajempaa Oulun kaupungin lukioiden laatutyötä. Teemaryhmillä on vahva rooli lukioyhteisön ja -pedagogiikan kehittämisessä.

Rehtorit ja lukiojohtaja painottavat tuutoreiden työskentelyn tärkeyttä lukio-opetuksen kehittämisessä. Opettajat tuntevat parhaiten oman toimialansa kehittämistarpeet ja kiittelevät kaupungin lukiokoulutuksen johtoryhmän tukea koko Suomessakin ainutlaatuisesta hankkeesta, jossa opettajien oma rooli ja aktiivisuus korostuvat. Oulun lukiot ottavat merkittävän askeleen kohti yhteistyöllä rakennettua oppimisympäristöjen kehittämistä ja laadun varmistamista.

HAASTATTELU Perttu Salonpää innostui opiskelusta abivuonna

Majdalin Gruo, Chaar Kak ja Joana Puhakka

Millaista on ollut aloittaa opettajana Laanilan lukiossa?

Mielenkiintoista, on paljon enemmän aiheita ja opin itsekin paljon uusia asioita, kun opetan lukiossa.

Miksi halusit historian opettajaksi? Miksi halusit juuri Laanilaan?

Mietin missä olisin hyvä ja koska olen hoitanut paljon lapsia, hain ensin ala-asteen opettajaksi. Laanilassa on hyvä yhteishenki, täällä opettaja saa olla oma itsensä, Laanilan lukiossa arvoista pidetään konkreettisesti kiinni. Arvostan sitä, että oppilaita otetaan mukaan ja heitä kuunnellaan.

Mikä on oudoin tai hauskin kokemuksesi Laanilan lukion opettajana?

Hauskinta oli, kun minua luultiin lukiolaiseksi. Olin jättänyt autoni parkkiin yläasteen opettajan paikalle ja hän tuli sanomaan siitä minulle.

Mikä on lempielokuvasi? Miksi?

Dyyni 2 oli vakuuttava. Sen ohjaaja, West Andersson, on mielestäni paras elokuvaohjaaja.

Millaisena koet koulumme ilmapiirin?

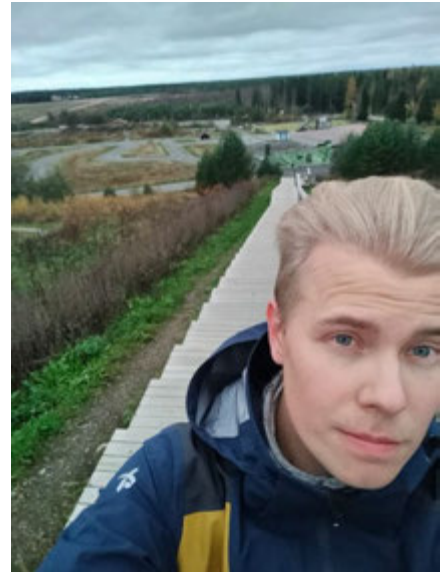
Laanilan ilmapiiri on hyvä, täällä on rento meininki. Lukiossa on hiljaista, kiva kun porukka viittaa ja osallistuu keskusteluun, oli helppo tulla opettamaan lukion puolelle.

Onko suklaapitsa oikea pitsa?

Ei tietenkään, kaikella on rajansa. Banaani ja suklaa eivät kuulu pitsaan.

Millainen oli oma kokemuksesi lukiosta?

Luokallani oli 5 oppilasta, kävin maalaislukion. Olin lukiossa laiska, pelasin ja pidin hauskaa. Heräsin opiskeluun vasta abina ja nyt vähän kaduttaa.

Teea Kallio 23B "Herkullinen"

JUHLAT Itsenäisyysjuhla 5.12.2023

Chaar Kak ja Joana Puhakka

Laanilan lukion ja yläkoulun oppilaat, opettajat ja rehtorit osallistuivat koulun itsenäisyysjuhlaan, jossa juhlittiin 106-vuotiasta Suomea. Sali oli koristeltu juhlavaksi sini-valkoisin kukka-asetelmin, ja juhla alkoi, kun lipunkantajat ja airuet toivat liput ja sepeleen salin eteen. Lipunkantajina toimivat Topias Hinttala, Benjamin Vaneckhout sekä Teemu Vorobev, ja sepelettä kantoivat Inka Oinas ja Pieta Tikkanen. Sen jälkeen Haike Calentano luki vapauden viestin, jossa kerrottiin Suomen itsenäistymisestä ja yhtenäisyydestä. Vapauden viestin otti vastaan Teemu Jämsä. Tämän jälkeen Arttu Oikarinen sekä lines Tikka soittivat Finlandia-hymnin. Kappaleen jälkeen Mika Penttilä, Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuurijohtaja, piti juhlapuheen. Sitten Benjamin Vaneckhout lauloi kappaleen "Olen suomalainen" musiikinopettaja Marja Romppaisen säestyksellä. Seuraavaksi ohjelmaan sisältyi yhteislauluna Maamme-laulu, ja lopuksi lähetettiin seppelpartio Oulujoen sankarihaudoille.

JUHLAT Itsenäisyysjuhlan puhe

sivistys- ja kulttuurijohtaja Mika Penttilä

Hyvät Laanilan koulun ja lukion oppilaat ja henkilökunta,

Itsenäisyyspäivän alla on erinomainen ajankohta pysähtyä miettimään, mitä suomalaisuus ja itsenäisyys meille merkitsevät ja tänään ajattelin pohtia tätä teemaa suomalaisten tarinoiden kautta.

Uskon nimittäin vakaasti, että suomalaisuus syntyy meidän yhteisistä tarinoistamme, jotka ovat meille kaikille jossain määrin tuttuja. Niissä usein meidän sankarimme ovat aina hieman altavastaajia. Tarinamme alkavat usein synkähköistä asetelmista, kuten ”ensin oli suo, kuokka ja Jussi”. Kalevala, kansalliseepoksemmekin on täynnä kuvauksia mahdollottomista tehtävistä, mutta sisulla suomalainen selviää milloin mistäkin koettelemuksesta.

Tarinoissa – ja tosielämässäkkin - yksilöinä pakerramme vaikeuksien kautta voittoon, mutta tiukimmista tilanteista olemme selvinneet yhdessä. Selviytyminen sodistamme ja itsenäisyytemme säilyttäminen ovat tästä erinomainen esimerkki, yhteistyössä on voimaa. Ehkäpä siinä on suomalaisille itsenäisyyden tärkein merkitys: monessa asiassa olemme yksin puurtajia ja saatamme olla monistakin asioista erimielisiä. Silti olemme yksituumaisia siitä, että Suomea kohtaavat vaikeudet voitetaan yhdessä ja siitä olemme saaneet myös tuoreita kokemuksia esimerkiksi koronapandemian hoidossa.

Onneksi kansalliset tarinat myös kehittyvät. Rakkaus tieteeseen, taiteeseen, taitoihin ja ihmisyhteen, niin kuin teillä täällä Laanilan lukiossa, ovat modernien tarinoiden ytimessä. Olemme ylpeitä sellaisista kansallisista onnistumisista, kuten NOKIA ja oululaisista onnistumisista, kuten Oura ja Fingersoft. Nämä kaikki ovat syntyneet tieteen, taiteen ja korkean osaamisen yhteistyön voimalla.

Hyvät nuoret,

Millaisen roolin te haluatte ottaa Suomen ja suomalaisuuden seuraavan kappaleen kirjoittamisessa? Koulutuksenne, intohimonne ja yhdessä tekemisenne ovat avainasemassa, kun rakennatte yhteistä tulevaisuutta Suomelle. Oululaisista kouluista on kasvanut monia suuria suomalaisia: presidenttejä, kirjailijoita, arkkitehtejä, tutkijoita, runoilijoita, säveltäjiä, muusikoita. Myös maailmanrauhan edistämisessä Oulu ja oululaiset ovat jättäneet jälkensä. Olisiko teistä näiden tarinoiden jatkajaksi?

Suomi on maa, joka on syntynyt ja säilynyt itsenäisenä monien vaikeuksien ja uhrausten kautta. Saamme asua maassa, joka on rakentanut ja kehittänyt itsensä yhdeksi maailman parhaista maista asua ja elää. Suomi on maa, joka on luonut ja levittänyt omaa ainutlaatuista kulttuuriaan ja identiteettiään. Olemme maa, joka on osoittanut ja ansainnut

kunnioitusta ja arvostusta kansainvälisellä tasolla. Suomi on maa, josta voimme olla ylpeitä, mutta myös kiitollisia.

Suomi on myös maa, joka on jatkuvassa muutoksessa ja kehityksessä. Kohtaamme monia haasteita ja mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Selvää on, että maamme tarvitsee meidän panostamme, osaamistamme, luovuuttamme ja vastuullisuuttamme. Jotta maamme voisi kasvaa ja kehittyä, pitää meidän kaikkien olla aktiivisia ja osallistuvia kansalaisia, jotka vaikuttavat yhteiskuntaan ja maailmaan.

Hyvät kuulijat,

Arvojen merkitys korostuu tämän päivän maailmassa, jossa monimediainen tiedonvälitys, globaalit tietoverkot, sosiaalinen media ja vertaissuhteet muokkaavat lasten ja nuorten ja meidän kaikkien arvomaailmaa. Arvokeskustelu oppilaiden kanssa ohjaa oppilaita tunnistamaan ja nimeämään kohtaamiaan arvoja ja arvostuksia sekä pohtimaan niitä myös kriittisesti. Arvot ovat uskomuksia ja käsityksiä siitä, mikä on hyvää, oikeaa ja tärkeää. Arvot vaikuttavat siihen, miten toimimme, mitä tavoittelemme ja miten suhtaudumme toisiin ihmisiin. Arvot voivat olla henkilökohtaisia, mutta myös jaettuja ja yhteisiä. Arvot voivat myös muuttua elämän aikana erilaisten kokemusten ja tilanteiden myötä. Arvoista puhuminen voi olla haastavaa, sillä arvot voivat olla ristiriidassa keskenään tai toisten ihmisten arvojen kanssa.

Koulu tukee oppilaan kasvua ihmisyyteen, jota kuvaa pyrkimys totuuteen, hyvyyteen ja kauneuteen sekä oikeudenmukaisuuteen ja rauhaan. Ihmisyyteen kasvussa jännitteet pyrkimysten ja vallitsevan todellisuuden välillä ovat väistämättömiä. Sivistykseen kuuluu taito käsitellä näitä ristiriitoja eettisesti ja myötätuntoisesti sekä rohkeus puolustaa hyvää. Sivistys merkitsee yksilöiden ja yhteisöjen taitoa tehdä ratkaisuja eettisen pohdinnan, toisen asemaan asettumisen ja tietoon perustuvan harkinnan perusteella. Eettisyyden ja esteettisyyden näkökulmat ohjaavat pohtimaan, mikä elämässä on arvokasta.

Suomen itsenäisyyspäivänä me juhlimme menneisyyttämme ja muistamme sotiemme veteraaneja ja lottia, jotka ovat taistelleet ja uhranneet paljon vapauden ja rauhan vuoksi. Juhlimme huomenna Suomen itsenäistymistä 106. kerran, mutta voisi todeta, että meille oululaisille huomina on ainakin asteen verran juhlavampi päivä. Olemme saaneet kunnian isännöidä Puolustusvoimain valtakunnallista itsenäisyyspäivän paraatia Oulussa. Paraatin teemana on *Itsenäisen Suomen puolustajat*, ja se on ensimmäinen puolustusvoiman juhlaparaati NATO-ajan Suomessa.

Meidän sukupolvellemme ja teille nuorille paraati ja koko päivän ohjelma on varmasti vaikuttava ja siitä riittää muisteltavaa tulevaisuudessakin.

Näillä sanoilla haluan toivottaa teille hyvää itsenäisyyspäivää!

OPPIVA YHTEISÖ Ääntä kohti

Marja Romppainen

Laanilan lukion opiskelijääänitiimi huolehtii siitä, että puhe ja musiikki kuuluvat koulun juhlissa ja tapahtumissa.

Äänitiimillä on jo yli 20-vuotiset perinteet Laanilan koulussa ja lukiossa. Se on molempien talossa toimivien koulujen yhteistä osallisuustoimintaa, jonka mukana voi kasvaa jopa kuusi vuotta: koko yläkoulun ja lukion ajan, kuten Laanilan lukion alumni Leo Översti. Näin Leo kommentoi äänimiesmuistojaan: ”Oppihan siinä paljonkin äänentoistosta: nyttemmin, kun on ollut bändiharrastusta, olen niitä oppeja käyttänytkin. Ainakin Tahkokankaan legendaarinen double feature -keikka (Pertti Kurikan Nimipäivät/Humppahelvetti) on jäänyt mieleen. Mentiin äänimieheksi sinne palvelutaloon ja tunnelma oli katossa.”

Ääni- ja valotiimin starttasi aikanaan Laanilan silloinen biologian ja maantieteen opettaja ja bändimuusikko Jussi Tomberg, jonka luotsaamana rakkauslapsena äänitiimi pysyikin yli viisitoista vuotta. ”Ääni- ja valohommat alkoi Laanilan remontin jälkeen, muistelisin että noin vuonna 2002. Tarkoitus oli löytää tekijöitä, jotka eivät välttämättä pysty loistamaan teoriassa, mutta käytännössä kyllä. Tosi paljon hyviä muistoja. Kultaisimpana ehkä Pertti Kurikan Nimipäivät ja Tahkokangas, jonne teimme äänentoiston ja porukka jeesasi asukkaita niin, että kaikki pääsivät keikalle - olisiko ollut jotain 2010?”, muistelee Jussi. Äänitiimin alkuajoista saakka tiimillä on vierailut useita eri kouluttajia, osa entisiä laanilalaisia, kuten Leo Översti.

Jussin lähdettyä kehittäjäopettajan hommiin viestikapulan tiimistä nappasi musiikinopettaja Marja Romppainen. Syksyllä 2019 tilattiin alan rautainen ammattilainen ja mm. Suvi Teräsniskan äänitekniikko ja puoliso Simo Aalto järjeistämään salin äänentoistoa: asentamaan kiinteä monitorointi ja järjestämään laitteisto mahdollisimman selkeäksi ja helppokäyttöiseksi näyttämön kaappiin. Simo koulutti silloiset musiikinopettajat Marjan ja Samuli Rekilän asentamansa laitteiston käyttöön, ja Marja sitten Simon opeilla uuden opiskelijääänitiimin.

Korona löi kapuloita myös äänitiimin rattaisiin rajoittamalla yhteisiä tapahtumia, mutta onneksi osa koulun juhlista toteutui myös poikkeusaikana, esimerkiksi live-stream-hybrideinä. Yhdestä äänitiimin perinteestä ei sen sijaan tingitty edes pandemian puristuksessa: vuosittaisesta pizzalounaasta.

Oppilasäänitiimin toiminta hiipui pariaksi vuodeksi Marjan ollessa vanhempainvapaalla, jonka aikana entinen tiimi ehti varttua abeiksi, mutta se käynnistettiin uudelleen syksyllä 2023. Nyt tiimissä on useampi innokas ja taitava lukiolainen, joita kouluttamaan marraskuussa saatiin jälleen Simo Aalto. Jo koulutuksen aikana oppiminen tapahtui konkreettisella käytännön harjoittelulla eli tositoimilla koulun kokouksessa, itsenäisyys-, ylioppilas- ja joulujuhlissa.

Äänitiimi on koko koulun luottopakki ja erityisesti musiikinopettajan ”oikea käsi”, korvaamaton apu, joka toimii kuin hyvin öljytty kone, saapuu juhlien ja tapahtumien alla paikalle, roudaa, pystyttää, kaiuttaa, mikkaa ja lopulta purkaa. Myös monet musiikinopettajaharjoittelijat vuosien varrella ovat vaikuttuneet Laanilan mallin toimivuudesta ja opiskelijäänitiimin osaavasta toiminnasta.

Rivikansalaiselle ei liene selvää, miten paljon taustatyötä ja taitoa yhdenkin kappaleen äänentoiston toteuttaminen ennen ja jälkeen esityksen vaatii: kokoonpanosta riippuen jopa tuntikausia!

Parhaimmillaan äänentoistosta huolehtiminen on mielekästä ja mukavaa yhdessä tekemistä; pahimmillaan se voi olla joskus hermoja repivää tekniikan kanssa taistelua ja vian etsintää vain hetki ennen juhlan alkamista. Mutta minkä tyydytyksen tuokaan ratkaisun löytyminen ja se, kun kaikki jälleen pelaa ja kuulostaa hyvältä!

Jo kohta seitsemän vuoden ajan Laanilassa on miksattu Soundcraftin digimikserillä, jota voi kätevästi ohjata omilla päätelaitteillaan eri puolilta salia ja näyttämöä, eikä fyysistä mikseripöytää tarvitse enää kantaa keskelle yleisöä. Näin jokainen tiimiläinen voi osallistua helpommin kanavien säätöihin ja jakaa vastuuta keskenään.

Joillekin Laanilan alumneista äänentoisto-osaamisesta on tullut ammatti, jonka valintaan jo oppilasäänitiimissä toimiminen innoitti. Näin kertoo nykyisin mm. Litku Klemetille ja Räjähdyttäjille ääntä tekevä alkuaikojen tiimiläinen Lauri Sukanen: ”En muista hirveästi muuta, kuin että koulun juhlien miksaaminen mahdollisti tunneilta lintsamisen, kun piti olla roudaamassa ja harjoituksissa. Jälkeenpäin miettien vastuu on ollut melko suuri ja juhlien ohjelmisto saattoi olla tosi kirjava eikä ollut mitään kokemusta, miten tuollainen ohjelmisto vaihtoineen kannattaisi teknisesti hoitaa. Tekniikasta en tainnut silloin tajuta muuta, kuin että kamat toimivat sähköllä ja liu’usta saa ääntä isommalle. Äänitiimissä olemisesta oli ehdottomasti hyötyä myöhemmin, koska oli tuntuma siitä, mitä keikoilla ja tapahtumissa tapahtuu.”

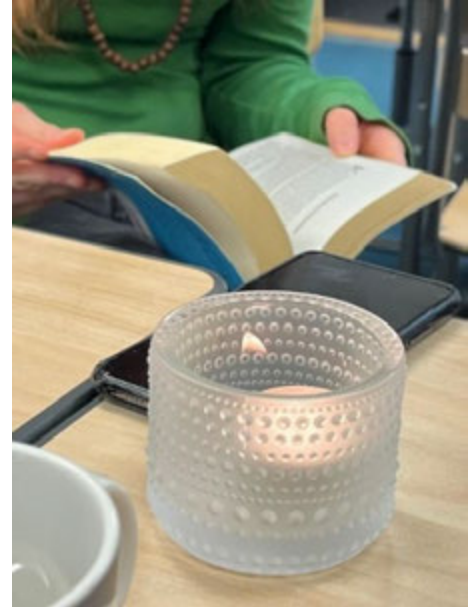
Mutta mitä hommasta tuumivat nykyiset tiimiläiset? ”Olen oppinut havainnoimaan erilaisia ääniympäristöjä ja luomaan niillä tunnelmia”, kertoo jo aiemmin äänentoistoasioihin tutustunut Teemu Vorobev. ”Minulla ei ollut aiempaa kokemusta asiasta, mutta äänitiimissä on päässyt käytännönläheisesti oppimaan äänentoiston rakentamista ja iPadillä miksaamista”, toteaa puolestaan Miska Matinlauri. ”Äänitiimissä toimiminen on opettanut sosiaalisia taitoja sekä yllättäviinkin tilanteisiin reagoimista. Aivan konkreettisesti siinä on oppinut rakentamaan setupia, yhdistämään johdot ja mikit mikseriin sekä säätämään liukuja, kuten masteria”, kuvailee Reino Airisniemi.

Mahtavaa, äänitiimi! Viekäähän Rakkauden Laanilaa jatkossakin ääntä kohti.

OPPIVA YHTEISÖ Lukupiiri – hykerryttävän hyvä kohtaamispaikka

Reino Airisniemi, Alina Rahkonen ja Riikka-Maria Saukkonen

Lukupiiri kokoontui kahdeksan kertaa lukuvuoden aikana äidinkielen ja kirjallisuuden opettajien Kaisun ja Riman luotsaamana. Tapaamiset ja keskustelut olivat lämminhenkisiä ja virkistäviä: niissä nautittiin teestä ja tarinoista. Lukupiiri oli kuin keidas arkityön lomassa.

Lukupiiristä sanottua:

- ❖ Lukupiirissä oli aina positiivinen ilmapiiri, vaikkei luetun
- ❖ kirjan tarina olisikaan omasta mielestä ollut erityisen vetävä.
- ❖ Keskustelut olivat hauskoja, niistä sai vertaistukea ja
- ❖ välillä nauroimme makeasti.
- ❖ Tapaamisissa läsnäolo oli pysäyttävän rentouttavaa ja avointa.
- ❖ Tarjoilut olivat hyviä, ja makeanhimo tuli aina taltutettua.
- ❖ Lukupiiri on yksi avain kirjallisuusdiplomin suorittamiseen.
- ❖ Alina: Motivaationi lukemista kohtaan oli nolla, mutta olen lukupiirin myötä innostunut uudelleen! Anthony Doerrin romaani *Kaikki se valo, jota emme näe* (2015) teki minuun suuren vaikutuksen. Voisin jopa sanoa, että se on tämänhetkinen lempikirjani.

HAASTATTELU Nina Heikkinen, draaman ja romantiikan ystävä

Majdalin Gruo, Chaar Kak ja Joana Puhakka

Millaista on ollut aloittaa opona Laanilan lukiossa?

Olen nyt toista vuotta opinto-ohjaajana Laanilan lukiossa. Tähän oli kivaa tulla, koska opiskelijat, kollega Hanne-Marika, rehtori Timo ja opekollegat ovat ihania tyyppejä. Laanilassa on hyvä tekemisen meininki.

Miksi halusit opinto-ohjaajaksi? Miksi halusit juuri Laanilaan?

Opinto-ohjaus alkoi kiinnostaa minua jo silloin, kun opiskelin Oulun yliopistossa pääaineena kasvatuspsykologiaa. Meillä oli syventävissä opinnoissa ohjaukseen liittyvä kurssi, joka käynnisti mielenkiintoni opinto-ohjausta kohtaan. Hain myöhemmin opinto-ohjaajan koulutukseen ollessani aikuiskouluttajana uraohjauksen ym. koulutuksissa. Laanilan lukio on mahtava paikka. Täällä on sopivan rento tunnelma. Työskentelen osan viikosta myös Madetojan musiikkilukiossa.

Mikä on oudoin tai hauskin kokemuksesi Laanilan lukion opettajana?

Eräs minulle tuntematon opiskelija kävi varta vasten opettajien ruokailutilassa kehumassa Punainen matto -teemapäivän vaatetustani. Tällaiset pienet kivat jutut piristävät päivää.

Mikä on lempielokuvasi? Miksi?

Sanotaan vaikka The Holiday. Siinä on romantiikkaa, draamaa, uusiin maisemiin vaihtamista ja lähimmäisenrakkautta elokuvakäsikirjoittajana toimineen vanhuksen kanssa. Tykkään kyllä myös toiminnasta ja scifistä.

Millaisena koet koulumme ilmapiirin?

Laanilan ilmapiiri vaikuttaa todella hyvältä. Rakkauden Laanila on nimensä veroinen. <3

Oskari Mikkola 23C "Rauhallinen"

Onko suklaapitsa oikea pitsa?

Suklaapizza on itselleni uusi tuttavuus. Täytyyhän sen olla oikea, kun siinä on suklaatakin. Heh! Tätä täytyy ehdottomasti kokeilla.

Millainen oli oma kokemuksesi lukiosta?

Tykkäsin olla itse aikoinaan opiskelijana lukiossa. Minua kiinnosti erityisesti psykologian ja saksan kielen opiskelu. Oli kivaa, kun opettajat kannustivat meitä lukiolaisia.

OPPIVA YHTEISÖ Dinosauria-näyttelyssä

Aino Ciwan, Inka Mäkikyrö, Iida Remahl ja Anni Tossavainen

Kävimme biologian 1. opintojakson päättöpäivänä Dinosauriassa Limingantullissa. Opintojakson sisältö evoluutiosta ja dinosauruksista liittyivät Dinosaurian teemaan. Opimme uutta tietoa dinosaurusten ajasta ja eri dinosaurislajeista. Kiersimme Dinosauriaa vastaten samalla meille annetun tehtävävihkon kysymyksiin. Kysymyksiä oli esimerkiksi eri dinosaurslajien koosta tai käsitteistä liittyen dinosauruksiin.

Eri dinosaurslajien ulkonäköä pääsi tutkimaan Dinosauriaa kiertäessä. Dinosauruksista oli realistisen näköisiä patsaita, joista jotkut liikkuivat. Jokaisesta siellä kuvatusta dinosaurslajista oli myös paljon kirjoitettua tietoa, jos jostakin halusi ottaa enemmän selvää. Dinosaurian kierros oli todella mielenkiintoinen. Dinosauruksista ja niiden ajasta pääsi myös katsomaan lyhyen elokuvan. Elokvasta oppi esimerkiksi siitä, minkä takia kasvissyöjät näyttivät erilaiselta kuin lihansyöjät ja paljon muuta lajien rakenteesta. Kyselimme dinosauruksista Dinosaurian työntekijältä Sakarias Bozkurtilta.

Kuinka kauan dinosaurukset elivät ja mikä oli yhden dinosauruksen elinikä?

Dinosaurukset elivät noin 235 000 000–66 000 000 vuotta sitten eli suurin piirtein 170 000 000 vuotta, kertoi Sakarias. Yhden dinosauruksen elinikä riippui täysin lajista.

Sakarias kertoi dinosauruksien olemassaolon perustuvan laajoihin tieteellisiin tutkimuksiin ja todisteisiin. Löydetyn fossiiliaineiston perusteella dinosauruksien olemassaoloa ei voi todistaa vääräksi. Suurin osa Dinosaurian dinosauruksien ulkonäöstä ei kuitenkaan täysin vastaa nykyistä tutkimustietoa. Dinosaurukset vastaavat kuitenkin ihmisten käsitystä niiden ulkonäöstä esimerkiksi elokuvien pohjalta. Nykyisinkin on itse asiassa olemassa dinosauruksia, nimittäin linnut ovat yksi dinosaurusten eläinryhmä, Sakarias mainitsee.

Voisiko olla mahdollista ihmisten elää tämänhetkisessä maailmassa, jos dinosauruksia olisi olemassa?

Ihmisillä on superkyky muokata mitä vain semmoiseksi, että ihmiset voivat elää muiden lajien kustannuksella. Jos dinosauruksia olisi ollut aina, ihmiset eivät olisi todennäköisesti kehittyneet kivikaudelta eteenpäin, mutta jos dinosaurukset syntyisivät yhtäkkiä uudelleen, ne aiheuttaisivat aluksi paljonkin tuhoa, ihmisiä kuolisi ja kaupunkeja tuhoutuisi. Vuosien kuluessa ihmiset oppisivat elämään maailmassa dinosauruksien kanssa tavalla tai toisella, Sakarias kertoo.

Kuinka kauan näyttelyn pystyttäminen kesti ja mihin asti näyttely on Oulussa?

Näyttelyn pystyttäminen kesti vain noin pari viikkoa, kertoo Sakarias. Dinojen rakennus on kuitenkin saattanut kestää jopa kuukausia, riippuen siitä kuinka iso tiimi rakentamisessa on ollut mukana, hän jatkaa. Näyttely on ollut Oulussa noin vuoden ja lähtee huhtikuussa 2024. Näyttelyssä käy eniten lapsiperheitä.

Lopuksi Sakarias kertoi hänen lempidinosauruksensa olevan allosaurus.

OPPIVA YHTEISÖ Kilpailuissa hankkimassa tietoja, taitoja ja kokemuksia

Tomas Sammalmaa

Osallistuin toisen kerran lukioaikani loka-marraskuussa 2023 järjestettyihin MAOLin matematiikka-, fysiikka- ja kemiakilpailuihin. Ensimmäisellä kerralla en päässyt jatkoon, mutta nyt onnistuin saamaan Kemiassa tarpeeksi pisteitä loppukilpailuun. Matematiikassa pääsin yhden pisteen päähän loppukilpailusta jaetulle 13. sijalle.

Sain kutsun kemian valmennusleirille, joka järjestettiin Helsingin yliopistolla 5.–9.12.2023. Päivät olivat pitkiä ja rankkoja, noin 3 tuntia opetusta ja 5–6 tuntia labratyöskentelyä. Yhtenä päivänä keskellä leiriviikkoa työskentelyn sijaan kävimme vieraillessa Orion pääkonttorilla. Pääsin leirillä tutustumaan uusiin ihmisiin ja oppimaan kemiasta syvemmällä tasolla.

Osallistuin kemian loppukilpailuun 19.–20.1.2024 Helsingissä. Lähdin aikaisin aamulla junaan, joka lähti Oulusta kello 6:20. Pitkän junamatkan jälkeen söin Helsingissä nopeasti ja lähdin suoraan ratikalla Helsingin yliopiston Kumpulankampusta päin. Loppukilpailun teoriaosa oli ensin. Teoriaosan jälkeen lähdin takaisin hotellille ja seuraavana päivänä aamupalan kiireellisen syömisen jälkeen lähdin suorittamaan loppukilpailun kokeellista osaa. Palkintojenjakotilaisuus pidettiin jo saman päivän illalla. Sijoituin kemian loppukilpailussa sijalle 10.

Loppukilpailun jälkeen sain kutsun toukokuussa järjestettävälle valmennusleirille ja minulle lähetettiin preparatiivisia tehtäviä kemian olympiatasoa varten. Valmennusleirin tarkoituksena on syventää kemian osaamista ja sen lopuksi järjestetään lopullinen karsinta kemian olympialaisia varten, jotka järjestetään heinäkuussa Saudi-Arabiassa. Tälle matkalle valitaan neljä osallistujaa. Olen kuitenkin pitkän pohdinnan jälkeen päättänyt, etten osallistu valmennusleirille enkä yritä jatkaa olympiatasolle asti. Suurimpana syynä tähän vaikeaan päätökseen oli heinäkuussa alkava varusmiespalvelukseni Rovaniemellä sekä toukokuuksi saatu kesätyöpaikka. Kannustan kuitenkin kaikkia Laanilan lukiolaisia osallistumaan erilaisiin kisoihin ja hankkimaan niiden avulla uusia tietoja, taitoja ja kokemuksia.

Jos joku miettii, miksi nähdä ylimääräistä vaivaa osallistua kisoihin, itselle tämä vaivannäkö konkretisoitui kokemusten lisäksi opiskelupaikalla alalta, jonne olen alkujaankin tähdännyt. Jokainen 10 parhaan joukkoon MAOLin eri aineiden loppukilpailussa sijoittunut saa suoraan opiskelupaikan useasta eri yliopistosta tekniikan eri aloilta. Heti armeijan jälkeen aloitan opinnot Oulun yliopistolla tietotekniikan tutkinto-ohjelmassa.

Hyvää kesää kaikille ja opiskeluintoa jatkaville lukiolaisille!

OPPIVA YHTEISÖ ”Jos joku asia on sinulle epäselvä, tee se itsellesi selväksi!” – Viivi Pukin mestaristrategiat psykologian ylioppilaskirjoitukseen

Noora Tala-Kopperoinen

”Kirjoitatteko te siksi psykologian, että olette kiinnostuneita siitä?” kysyy Laanilan lukion entinen opiskelija Viivi Pukki vierailunsa alussa psykologian abikurssilla. ”Minä olin koko lukioajan kiinnostunut psykologiasta, ja se oli lähtökohta kirjoitukseen valmistautumisessa – ja se olennaisin asia”, hän jatkaa.

Miten ylioppilaskirjoitukseen kannattaa valmistautua?

Abikurssilaiset kuuntelivat herkeämättä Viiviä, joka toi luokkaan tuoretta kokemusasiantuntijuutta. Hänen mukaansa ylioppilaskirjoitukseen valmistautumisessa olennaista on kolme asiaa: sopivan tavoitteen miettiminen, suunnitelman tekeminen sekä opiskelumenetelmien valinta.

Lukusuunnitelmassa voi hahmotella sen, milloin aloittaa ja milloin valmistautumisen pitää olla valmista. ”Kaikki tavoitteet ovat yhtä tärkeitä ja ei kannata alkaa vertailemaan omaa tavoitetta muiden tavoitteisiin”, sanoo Viivi. ”Mutta sitä kannattaa miettiä, mitä vaatii, että pääsee omaan tavoitteeseensa. Jos tavoitteet ovat korkealla, tulee opiskella syväsuuntautuneesti – pyrkiä ymmärtämään opiskeltavia asioita.” Myös omien vahvuuksien ja heikkouksien tunteminen on osa hyvää opiskelua. ”Ehkä vahvuuksiin panostaminen on vielä tärkeämpää, sillä niitä pääsee sitten hyödyntämään 30 pisteen tehtävissä”.

Opiskelumenetelmiä voi kokeilla vielä kirjoitukseen valmistautuessakin. Jos joku ei toimi, voi vaihtaa toiseen. Viivi itse luki kurssikirjat huolella ja teki samalla muistiinpanoja *Notion*-sivustolle. ”Tein ajatuskarttoja laajemmista asiakokonaisuuksista ja laitoin niitä sitten huoneeni seinälle. Välillä voi opiskella seistenkin! Eniten haluan korostaa: jos joku asia on sinulle epäselvä, tee se itsellesi selväksi niin, että osaat kertoa sen jollekin toiselle. Sellaiseen, mikä on epäselvää, kannattaa panostaa.”

Lukuloman alkushokkia Viivi lähti purkamaan suunnittelemalla, millainen aika on käytettävissä, jotta olisi valmis paria viikkoa ennen varsinaista koepäivää. ”Sitten voi käydä läpi vanhoja yllkäreitä ja kysyä epäselviä asioita opettajalta”. ”Syksyn ylioppilaskirjoituksissa vielä harjoittelin opiskelu- ja vastaustekniikkaa, jotka eivät vielä silloin olleet ihan hallussa, mutta keväällä ne jo sitten olivat”, Viivi totesi.

Kerratessa ja harjoitellessa koko lukion psykologian oppimäärää soveltaminen on tärkeää. Siinä auttavat ajatuskartat ja taulukot. Asioiden yhdistäminen laajempiin asiakokonaisuuksiin on

olennaista. Abitreenien sivuilla on myös tehtäviä, joissa voi harjoitella soveltavaa esseevastausta. ”Voin myös suositella kavereiden kanssa yhdessä opiskelua. Me keskustelimme psyykan aiheista yhdessä. Toisella oli osaamista toisesta aiheesta ja toisella toisesta. Podcasteja myös kuuntelin jonkin verran.”

Vinkkejä ylioppilaskoetilanteeseen

Koetilanteessa tärkeää on priorisoida, mitä tekee: mihin tehtäviin vastaa ja mihin satsaa. Rauhoittuminen auttaa keskittymään. ”Kannattaa lähteä yksinkertaisimmista tehtävistä liikkeelle, näin saa myös assosiaatiot liikkeelle.” Tehtäväännon huolellinen lukeminen on olennaista. Samoin vastauksen rakentaminen. Avoimiin tehtävännantoihin kannattaa varata enemmän aikaa. ”30 pisteen vastaukset ovat tosi laajoja, niissä voi viedä ajattelua ja skenaarioita aika laajalle. Voi pohtia asioita oman elämän kautta, yhdistää eri teorioita ja tutkimuksia sekä löytää näkökulmia muista oppiaineista.”

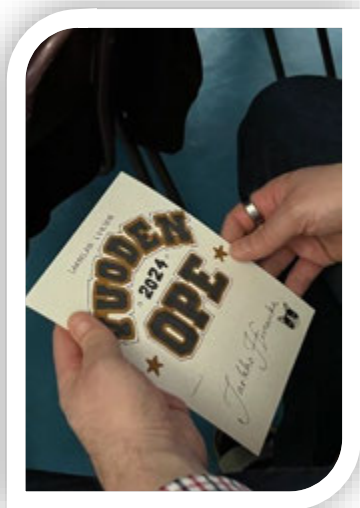
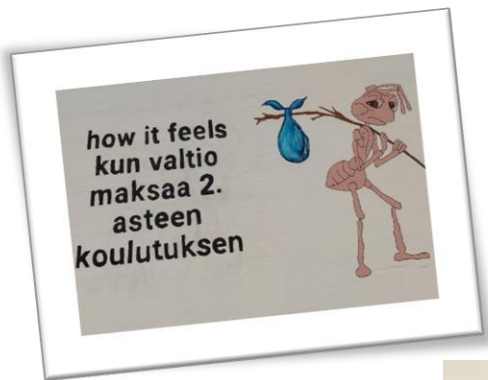
”Luonnospaperi on teidän paras kaveri siellä kirjoituksissa”, lausahaa Viivi. ”Kannattaa suunnitella ja kirjoittaa paperille kaikenlaista, mitä aiheesta tietää.” Kokeessa ei kysytä sellaista, mihin ei pitäisi osata vastata. Kysymykset tehdään opetussuunnitelman pohjalta. ”Suositteen tutustumaan opetussuunnitelmaan. Tulostin itselleni sen ja tarkistin siitä, mitä minun pitää osata. Jos osaa siinä mainitut asiat (vaikka ei ihan kaikkea tarvitse osata), on hyvällä pohjalla.”

Viivi kirjoitti psykologian erinomaisin pistein keväällä 2023 ja palkittiin Suomen Psykologisen Seuran Psykologia-lehtistipendillä menestyksestä ylioppilaskirjoitusten psykologian kokeessa.

Viivin vinkit ylioppilaskirjoituksiin valmistautumiseen:

- Ole kiinnostunut opiskeltavasta asiasta
- Mieti itsellesi sopiva tavoite
- Tee lukusuunnitelma
- Valitse toimivat opiskelumenetelmät
- Opiskele syväsuuntautuneesti
- Tunnista oman opiskelusi vahvuudet ja heikkoudet
- Siihen, mikä on epäselvää, kannattaa panostaa
- Käy läpi vanhoja ylioppilaskokeita
- Tarkista epäselvät asiat opettajalta
- Yhdistä asioita laajempiin asiakokonaisuuksiin
- Opiskele yhdessä kavereiden kanssa
- Tutustu opetussuunnitelmaan, niin tiedät, mitä pitää osata
- Paras kaveri kirjoituksissa on luonnospaperi

JUHLAT Penkkarit 2024

JUHLAT Wanhat 2024

OPPIVA YHTEISÖ Laanilan lukion vapaaehtoistyöpäivä

Helena Eskola, Tiina Fredriksson ja Jonna Svartström

Tänä keväänä Laanilan lukiossa järjestettiin erityinen tapahtuma, jossa opiskelijat osallistuivat vapaaehtoistyöhön. He vierailivat lähiseudun päiväkodeissa, alakouluissa, vanhusten hoiva- ja palvelutaloissa, seurakuntakeskuksissa, asukastuvilla, Vuolle-talolla, Hope ry:ssä, Vastaanottokeskuksen tukiyhdistyksellä, Pohjois-Suomen sovittelutoimistossa sekä useissa opiskelijoiden itse hankkimissa työskentelypaikoissa. Tavoitteena oli kohdata eri-ikäisiä ihmisiä ja tehdä hyvää.

Tämä päivä oli täynnä yhteisöllisyyttä, vuorovaikutusta ja läsnäoloa. Opiskelijat soittivat musiikkia ikäihmisille, kuuntelivat heidän tarinoitaan, pesivät ikkunoita, leipoivat piirakkaa, tekivät pihatöitä ja ulkoilivat yhdessä.

Laanilan lukiolaiset Lilli Ervasti ja Sini Häyrinen pesivät ikkunoita, leipoivat mustikkapiirakkaa ja kahittelivat Aune Heikkisen kanssa.

Laanilan lukio haluaa edistää hyvinvointia ja erilaisten ihmisten kohtaamista. Senioreiden kanssa työskentely laajentaa sekä nuorten että vanhusten elämänpiiriä, ehkäisee yksinäisyyttä ja masennusta sekä parantaa mielialaa ja toimintakykyä tavalla, jota hyvinvointialueet ja kunnat eivät pysty yksinään asukkaalleen tarjoamaan.

Opiskelijat Lilja Vahteri ja Wiivi Palokangas ovat osallistuneet senioriyhteistyöhön Metsolan Hovissa koko ensimmäisen lukiovuotensa ajan. "Itse lähdin vapaaehtoistyöhön, sillä halusin auttaa muita. Vapaaehtoistyö voi auttaa kehittämään empatiaa ja ymmärtämään erilaisia elämäntilanteita. Ja mikä parasta, se tuo itselle hyvän mielen ja tunteen siitä, että teet jotain merkityksellistä!", pohdiskelee Wiivi.

"Lähdin mukaan vapaaehtoistyöhön, koska se antaa mahdollisuuden tutustua uusiin ihmisiin ja kuulla heidän tarinansa. Yhteinen aika vähentää vanhusten yksinäisyyttä ja tuo iloa heidän päiviinsä. Se tuo itselle tunteen, että tekee jotain tärkeää, ja ilahduttaa myös itseäni", toteaa puolestaan Lilja.

"Pihatyöt ja kesän odotus etenivät nyt vauhdilla, kun saimme 12 reipasta nuorta avuksemme risusavottaan ja haravointiin", Raija Holtinkoski kiitteli vuolaasti, "Lisäksi kesän ensimmäiset grillimakkaratkin maistuivat tarmokkaalle talkooväelle."

Kolme Laanilan lukion oppilasta piti ikäihmisten ryhmän toivemusiikin kuunteluhetken Vuolle-talolla. "Olisi ollut kiva soittaa heille meidän omaakin mielimusiikkia", pohti Nooa Marjamaa musiikkihetken jälkeen. Sen jälkeen he putsasivat yhteisölliset viljelylaatikot, joissa opiskelijat ja eri-ikäiset Vuolle Settlementin asiakkaat viljelevät kesän tullen. "Oli kiva kuulla tarinoita toivekappaleiden jälkeen. Minunkin isovanhemmat olisivat varmasti kiinnostuneita tuollaisesta toiminnasta", tuumasi Sampo Lindroth. Nooa Marjamaa muisti osallistuneensa skeittiparkkien rakentamiseen vapaaehtoisesti ja Lenni Perkkiö kertoi toimineensa kummioppilaana.

Koimme mieleenpainuvan aamupäivän Vuolle Settlementin ryhmissä. "Kaikki sujui hienosti. Kiitos Laanilan lukiolla tästä mahdollisuudesta. Olemme ehdottomasti mukana myös ensi vuonna", kommentoi Annukka Oksman-Hiukka Vuolle Settlementin hyvinvointipalveluista ja Vapaaehtoistoiminnan VARES-verkostosta.

“Olen itse jo 94-vuotias, mikä hieno kokemus olikaan keskustella näiden 17-vuotiaiden nuorten miesten kanssa! Nuoret ja vanhat sukupolvet yhdessä – mikä sen parempaa!”, iloitsi Salme Hohtovirta kohtaan Antti Jussinniemen ja Aapo Hämäläisen kanssa.

“Seniorit saivat mukavan ulkoilukokemuksen nuorten avustuksella. Reippaita nuoria. Kiitos heille!” kuului toinen palaute Vesperkodin yhteistyöstä vastanneelta ODL:n keikkavapaaehtoistoiminnan koordinaattorilta Tuula Karvoselta.

Opiskelijat saivat kiitosta myös käyttäytymisestään. “Nuoret olivat niin kohteliaita ja fiksua. Mielellämme jatkamme tätä yhteistyötä!” iloitsi Hope ry:n Tuija Heikkinen.

Vapaaehtoistyöpäivällä on Laanilan lukiossa pitkät perinteet, ja sen toteuttamista on jatkettu opiskelijoiden positiivisen palautteen myötä. Nyt toteutettu päivä vastasi moniin pyyntöihin ja toiveisiin. Ennen kaikkea opiskelijat saivat kokea vuorovaikutuksen, läsnäolon merkityksen ja tärkeyden. Tämä nousi esiin myös opettajien opiskelijoille pitämässä puheessa, jossa koottiin yhteen päivän antia:

Kannustamme teitä kiittämään itseänne siitä, miten suuren panoksen olette antaneet kohtaan ilmeille ihmisille: sinä, joka leikit lasten kanssa päiväkodissa; sinä, joka autoit koululaisia; sinä, joka juttelit vanhukselle; ja sinä, joka hymyilit ja olit positiivisella asenteella kohtaan uusia kokemuksia ja ihmisiä.

Ethän unohda, miten merkityksellinen juuri tuo hetki oli. Loit uuden yhteyden, josta jäi jälki sekä sinulle että toiselle. Tekemällä ja kokeilemalla eri asioita määrittelet myös samalla, kuka sinä itse olet ja mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä. Filosofi Frank Martela on todennut: “Usein elämän merkitys voi syntyä siitä, että tekee itselleen merkityksellisiä asioita ja tekee itsensä merkitykselliseksi muille”. Elämässä asioita voi toteuttaa monella tapaa: uteliaasti tai uneliaasti, innostuneesti tai välinpitämättömästi, yrittämällä tai lamaantumalla. Tänä olemme toimineet rakkaudella.

Kiitos Laanilan lukio.

Laanilan lukiolaiset Nuutti Saukkonen ja Anton Männistö päiväkävelyllä Maila Liukkosen ja Aili Karhun kanssa.

OPPIVA YHTEISÖ Laanilan lukion Unesco-kerho yhdistää sukupolvia

Tiina Fredriksson

Laanilan lukion Unesco-kerho on tehnyt arvokasta vapaaehtoistyötä naapurissa asuvien senioreiden kanssa usean vuoden ajan. Kerholaiset tapaavat senioreita säännöllisesti ja järjestävät heille monenlaista ohjelmaa, kuten tietovisoja, levyraateja, askartelua, yhteislaulua, tarinointia, oman muistokirjan kirjoittamista, kierrätysjoululahjoja ja herkuttelua.

“Haluamme tuoda iloa ja vaihtelua senioreiden arkeen. Samalla opimme heiltä paljon elämäkokemusta ja historiaa”, kertovat Unesco-kerhon toiminnasta vastaavat opettajat Tiina Fredriksson ja Kaisu Mäki.

Unesco-kerhon toimintaan ovat osallistuneet myös lukion vieraat eri puolilta Eurooppaa. He ovatkin opettaneet senioreille omia kieliään ja kulttuureitaan: esimerkiksi reunionilaiset ranskan kieltä ja sisilialaiset vieraat vuorostaan italiaa. Yhteistä aikaa on vietetty levyraatien parissa. Soinnut ovat sisältäneet ikivihreitä ranskalaisia ja italialaisia klassikoita.

“Oli hauskaa oppia uusia sanoja ja lauseita eri kielillä. Musiikki oli myös todella kaunista ja tunnelmallista”, sanoo Laila Vaarala, joka on osallistunut Unesco-kerhon toimintaan alusta asti.

Senioreilla on ollut myös mahdollisuus opettaa vieraille suomea muistipelien, kertomuskorttien ja laulujen avulla. Korteissa on ollut kuvia ja sanoja suomalaisuudesta, kuten eläimistä, ruoista, juhlista ja maisemista.

“Oli mukavaa näyttää vieraille, millainen maa Suomi on ja mitä me arvostamme. He olivat hyvin kiinnostuneita ja innokkaita oppimaan”, kertoo vuorostaan Hans Kitty, joka on ollut mukana Unesco-kerhon toiminnassa jo kahden vuoden ajan.

Kierrätyslajapaketteja iloisena avaavat Pirkko Honkanen ja Aili Karhu.

Jouluisessa senioritapaamisen musiikkihetkessä Laanilan koulun musiikinopettaja Samuli Halonen sekä kierrätyslajapakettia avaava Hans Kitty.

Senioreiden mukaan lukiolaisten vierailut ovat tuoneet heille paljon iloa ja virkistystä.

“Tämä on ollut todella terapeutista ja piristävää. On kiva, kun opitaan myös uusia asioita opiskelijoilta. He ovat niin fiksuja ja ystävällisiä”, kehuu Pirkko Honkanen.

“Meitä vanhoja on kohdeltu hyvin ja arvostettu. On ollut hienoa tutustua nuoriin ja heidän maailmaansa. He ovat tuoneet meille valoa ja lämpöä”, lisää seniori Raija Holtinkoski.

Nuorten vapaaehtoistyö ei rajoitu vain Laanilan lukion Unesco-kerhon järjestämiin senioreiden kuukausitapaamisiin. Yhteistyössä Oulun Diakonissalaitoksen ja Oulun Suomalaisen Yhteiskoulun lukion kanssa parikymmentä lukiolaista on aloittanut oman kotikummitoiminnan oululaisten senioreiden kanssa. Kummitoiminnassa nuoret vierailevat senioreidensa luona yhteisesti sovittuina aikoina. Tapaamisten aikana ulkoillaan, kahvitellaan, luetaan lehtiä, katsellaan valokuvia, tehdään käsitöitä ja käydään esimerkiksi teatterissa tai elokuvissa. Muutamat oululaiset yritykset ovat luvanneet tukea tätä arvokasta toimintaa.

Joulukonveheteja maistelemassa Raija Holtinkoski ja Laanilan lukion opiskelija ja kotikummi Aino Taponen.

“Kotikummitoiminta on ollut antoisaa ja palkitsevaa. Olemme saaneet uuden ystävän, joka on kuin isoäiti meille. Hän on opettanut meille paljon elämästä ja olemme jakaneet ilot ja surut”, kertovat Laanilan lukion opiskelijat Joana Puhakka ja Aino Taponen.

”Olen oppinut paljon siitä, minkälaista sairaan ikäihmisen elämä on. Esimerkiksi, olen oppinut, että monet paikat eivät ole esteettömiä ihmiselle, joka on pyörätuolissa: jopa omasta kodista poistuminen voi olla haastavaa. Olen myös oppinut, että iällä ei ole merkitystä ystävydessä. Minä ja kummiseniorini viihdymme hyvin toistemme seurassa ja juttua riittää useammankin

tunnin ajan, vaikka meillä on kuudenkymmenen vuoden ikäero”, kertoo lukiosta syksyllä valmistunut opiskelija Elina Jaakola.

Vapaaehtoistyö on osoittanut, että sukupolvien välinen yhteys on tärkeää ja hyödyllistä molemmille osapuolille. Nuoret ja vanhat voivat oppia toisiltaan, tukea toisiaan ja nauttia toistensa seurasta.

Ranskalaiset vaihto-oppilaat opettivat seniorit askartelemaan omat juhlapäiväruusut. Ylpeinä ja iloisina onnistuneiden ruusujen takana Hans Kitty, Raili Laitinen, Laila Vaarala, Sinikka Männikkö, Pirkko Honkanen ja Pekka Veteläinen.

”Olemme ylpeitä siitä, mitä olemme tehneet ja saaneet aikaan. Haluamme jatkaa tätä työtä ja levittää sen ilosanomaa muillekin”, sanoo Unesco-kerhon toiminnasta vastaava opettaja Tiina Fredriksson.

JUHLAT Kolminkertainen juhlahetki – äitinä, opettajana ja entisenä opiskelijana ylioppilasjuhlassa

Kirsi Pöykkö

Istun lapseni ylioppilasjuhlassa Laanilan koulun salissa. Alkukesän kirkas valo siivilöityy korkeiden ikkunoiden suojaverkkojen välistä valkolakkipöydälle. Ruusujen sellofaanit kahisevat, tuolit raapivat satunnaisesti lattiaa. Sitten vaimea puheensorina lakkaa. Suvivirren alkusoiton ensimmäiset sävelet kajahtavat. Ja samassa palaan muistoissani kevääseen 1988.

Istun samassa salissa, niillä kellariin piilotetuilla vanhoilla koulutuoleilla, joiden etureuna saattoi raapaista sukkahousun rikki. Näen juhlatilanteiden karkean punaisen maton, jonka repsottavaan reunaan kengänkorkoni meinasi tarttua saliin kävellessäni. Kesäpäivän valo saa lakkipöydän hohtamaan. Avoimesta ikkunasta nenääni tuoksuu alkukesä. Lopultakin, lopultakin istumme kaikki abiturientit tässä salissa ja kolmen vuoden lukiourakka on takana. Olimme ryhmyytyneet viimeistään abivuonna hyvin, sillä viimeisen vuoden opiskelimme Nokkalan akatemiaksi nimetyssä vanhassa Nokkalan kansakoulussa, Oulujoen alajuoksulla. Lukio oli jo tuolloin kurssimuotoinen, mutta ylioppilaskirjoitukset suoritimme kaikki kerralla: maaliskuisena maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina saavuimme eväinemme sekä lyijy- ja kuulakärkikyninemme Laanilan kouluun ylioppilaskokeisiin. Reaalikokeessa kirjoitimme kaikki reaaliaineet samalla kertaa. Muistan valmistautuneeni uskonnon ja psykologian kokeeseen mutta vastanneeni myös biologian risteyttämistehtävään, koska satuin osaamaan sen. Ja kyllä: me kirjoitimme kaiken käsin. Ja ainakin äidinkielen kirjoitelmat kirjoitimme lisäksi puhtaaksi kuulakärkikynällä.

Ajatukseni viipyilevät tuossa nuoruuteni juhlapäivässä. Muistan torkkuneeni rehtori Seppäsen puheen aikana, sillä juhla valmistelut olivat jääneet viime tippaan. Leivoin ja laitoin juhiani itse. Siinäpä olisi ollut oiva näyttö kotitalouden diplomiin! Silloin jokaiselle ylioppilaalle aplodeerattiin saman tien, kun nimi sanottiin. Tapana oli myös, että täydet kuusi laudaturia kirjoittaneiden tulokset luettiin nimen sanomisen yhteydessä. Istuimme sukunimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Minua ennen luettiin kahden M-alkuisen opiskelijan nimet. Näistä ensimmäisen yhteydessä kuulimme tulokset: "Äidinkieli laudatur; reaalikoe laudatur; matematiikka laudatur; englantia, pitkä oppimäärä, laudatur; ruotsi, keskipitkä oppimäärä, laudatur; saksa, lyhyt oppimäärä, laudatur." Ja sali puhkesi suosionosoituksiin. Kun tämä opiskelija oli siirtynyt paikalleen, sama loistava ylioppilaskoetulos luettiin myös seuraavan kohdalla. Sitten tuli minun vuoroni. "Nissilä Kirsi." –

Muistan aina sen muutaman sekunnin viiveen aplodeissa, kun juhlayleisö oli jo ehtinyt tottua tulosten luettelemiseen ja minun kohdallani niitä ei lueteltukaan. Tuolloin mielessä oli lievänä pettymyksenä matematiikan kokeen ensimmäisen tehtävän huolimattomuusvirhe, tarkan arvon unohtaminen, jonka takia menetin yhden pisteen. Tämä puuttuva piste laski matematiikan kokeeni arvosanaa ja koko ylioppilaskokeeni yleisarvosanaa, joka tuohon aikaan oli tapana myös antaa. Tuona päivänä en vielä tiennyt, että tuo yksi puuttuva piste tulee sulkemaan minulta myös oven Helsingin yliopiston luokanopettajakoulutukseen. Olin päättänyt lähteä opiskelemaan Helsinkiin. Pitkin kevättä olin kasannut tavaroitani muuttolaatikkoon huoneeni nurkkaan. Hain kesän kynnyksellä seitsemään eri paikkaan Helsingin yliopistoon ja pääsin

neljään pääsykokeeseen. Yksi kerrallaan pitkin kesää ovet tuntuivat sulkeutuvan. Suomen kielen kokeesta jäi puuttumaan 0.2 pistettä. Itketti. Itkin töissä, kun sain kesken päivän tuon tiedon. Teologiseen tiedekuntaan yhteispisteet olisivat riittäneet, mutta kokeesta jäi uupumaan puoli pistettä. Kotitalousopettajakoulutuksen pääsykokeet olivat heinäkuun loppupuolella viimeiset. Olin jo rutinoitunut pääsykokeilija, joten noissa pääsykokeissa onnistumisen syy lienee rentoutunut ja pingottamaton asenne. Tuona toukokuun viimeisenä päivänä en tiennyt, että sinne pääsisin ja tuntisin alan omaksi ja rakkaaksi. Enkä tiennyt, että tasan kymmenen vuoden kuluttua rehtori Pekka Kytömäki soittaisi minulle ja pyytäisi töihin tähän samaan rakkaaseen Laanilan kouluun.

Minun aikamani Laanilan ylioppilasjuhlassa mentiin vahtimestarin kopin nurkalta sisäpihalle kukitettaviksi, onniteltaviksi ja valokuvattaviksi. Ilmassa oli riemua ja haikeutta, iloa ja jännitystä, huojennusta ja uuden odotusta. Palaan muistoistani tähän hetkeen ja tunnistan äitinä nuo samat tunteet sisälläni. Sinä ylioppilas: Luota. Elämä kantaa. Älä luovu toivosta. Timo-rehtoria lainaten: ”Meidän yhteiskunnassamme on tarvetta kaikille kirjaimille.” Mikään polku elämässä ei ole umpikuja, ja monia reittejä pitkin voi saavuttaa unelmansa. Paljon, paljon onnea, iloa ja menestystä! Pysäkin jälkeen matka jatkuu.

Kirjoittaja on neljän ylioppilaan äiti, joista kolme on valmistunut Laanilan lukiosta (Silja 2024, Paulus 2023, Ella 2019), Laanilan lukion ylioppilas vuodelta 1988, Laanilan yläkoulun kotitalouden lehtori 1998- (vv. 2019-)

RYHMÄKUVAT

23 A

23 B

23 C

23 D

23 E

22 A

22 B

22 C

22 D

21A

21 B

21C

Yliabit

Tuutorit 2023–2024

Wanhat 2024

Abit 2024

Opiskelijakunnan hallitus

Henkilökunta

